Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 100 (4795).
4 МАЙ 1982 й.
СЕШАНБА.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

⊙ Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Жаҳон врачлари ядро урушининг олдини олиш учун курашда» иккинчи халқаро конгрессининг мурожаатномасига жавоби эълон қилинган.

⊙ КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «1982 йилда ҳосил йиғиштириб олишни ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашни ҳамда 1982—83 йил даврида чорва қишловини муваффақиятли ўтказишни таъминлашга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

⊙ Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Правда» газетасида 1982 йил 22 апрелда эълон қилинган «Газламалар пишиқ бўлади» мақоласини кўриб чиқди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қайд этадики, «Газламалар пишиқ бўлади» сарлавҳали мақолада пахта етиштиришни кўпайтириш ва унинг сифатини ошириш учун ички резервлардан фойдаланиш вазифалари тўғри қўйилган.

⊙ Ўзбекистонда маҳаллий Советлар депутатлигига, халқ судлари судьялигига номзодлар кўрсатиш давом этмоқда. Тошкент агрегат заводининг слесари Светлана Николаевна Зобнина, «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг ходими Марҳамат Умаржоновна Тожибоева, 2512-автоколоннанинг ҳайдовчиси Комилжон Исаев Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилдилар.

Т. Мирзаев Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тажриба-ремонт механика заводида комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғидир. У бошқараётган бригада СССР 60 йиллигини ўн биринчи беш йилликнинг уч йили планини бажариш билан кутиб олиш мажбуриятини олган. Шу кунларда бригада коллективи 1983 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: Т. Мирзаев.

В. Сироткин фотоси.

Ҳамшаҳарлар, сиз учун

ТРАМВАЙЛАР СОНИ КЎПАЙТИРИЛДИ

Кунлар исиши билан шаҳримиз атрофида дам олувчи ҳамшаҳарларимиз сони янада ортади. Трамвай-троллейбус бошқармаси аҳолига қулайлик яратиш мақсадида май ойидан бошлаб 6-маршрутда қатнайдиган трамвай маршрутини шанба ва якшанба кунлари Трактор заводидан Циолковский кўчасигача эмас, балки «Роҳат» дам олиш зонасигача қатнашини йўлга қўйди ва трамвай вагонлари сонини кўпайтирди.

Бундан ташқари Қорақамиш массивидан Тошкент Давлат медицина институтига қатнайдиган 27-маршрут сони яна иккита вагонга кўпайтирилиб, ўнтадан оширилди. «Самарқанд» автостанциясидан ТошМИга борадиган 14-маршрут эса 4, 15, 27-маршрутларининг ана шу йўлдан қатнаши туфайли бекор қилинди.

Ҳозир трамвай-троллейбус бошқармаси ҳар куни 18 троллейбус маршрутини ва 24 та трамвай маршрутини йўловчилар хизматига чиқариб, бир кунда ярим миллиондан ортиқ йўловчига хизмат кўрсатмоқда.

СССР 60 ЙИЛЛИГИГА — 60 ЗАРБДОР ҲАФТАЛИК

ҲАР БИР КУНИМИЗ ЗАРБДОР БЎЛСИН

Саноат хроникаси

ЯХШИ ТАДБИРЛАР

Шу кунларда пойтахтимиздаги «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг жонкуяр коллективи муборак сана — СССР 60 йиллиги шарафига ташкил этилган социалистик мусобақани тобора авж олдириб, қувончли кўрсаткичларни қўлга киритмоқда. Бу ерда янги технологияни ишлаб чиқаришга жорий қилиш бўйича яхши тадбирлар амалга оширилмоқда. Бу — меҳнат самарадорлигининг ошишида ижобий таъсир ўтказмоқда.

Янги «ЦФ — 1» маркали машиналар конфет ишлаб чиқариш цехида яқиндагина ўрнатилган эди. Бу машиналар юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Бу ерда ўрнатилган «ЛА—1» машиналаридан ҳам айни пайтда муваффақият билан фойдаланилмоқда.

Буюк мамлакатимизнинг шонли юбилейи йилида корхона ҳаммаси бўлиб 27 минг тоннадан зиёд ширинлик ишлаб чиқаради. Бу кўрсаткич корхона коллективи ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида тайёрлаган маҳсулотдан тўрт минг тонна кўпдир.

МУНОСИБ СОВҒА

Пойтахтимиздаги бадиий ҳунармандчилик бирлашмасида Тошкентнинг 2000 йиллиги муносабати билан совға буюмларнинг янги-янги хилларини яратиш ҳамда уларни ишлаб чиқаришга жорий қилишга катта эътибор берилмоқда. Бу борада бирлашма бош рассоми З. Пўлатов бошлиқ рассомлар группаси олиб бораётган ишлар таҳсинга лойиқдир.

Бирлашма юбилей кунига қадар ҳамда юбилей арафасида 50 номдан зиёд совға буюмлари ишлаб чиқаради.

Бирлашма рассомлари, шунингдек, пойтахтимиз корхоналарига юбилей совғаларининг янги моделларини ҳам тайёрлаб беришмоқда. Ёғоч ўймакорлиги буюмлари, вазалар, нафис рўмоллар, миллий чолғу асбоблари шулар жумласидандир.

Бирлашмада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг юқори сифатлилигини таъминлаш иши кенг йўлга қўйилган. Айни пайтда юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш умумий ҳажмининг 25 процентини ташкил этади.

КОМСОМОЛЛАР ҒАЙРАТИ

«Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг В. Қўчқорова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси тикувчилари СССР 60 йиллиги шарафига ташкил қилинган социалистик мусобақада пешқадамлик қилишиб, белгиланган план-топшириқларни муваффақият билан бажаришда бошқаларга ўрнак бўлишмоқда. Бригада коллективи «ўн бешлар ташаббуси»га қўшилиб меҳнат қилмоқда. Айни пайтда бригада аъзоларининг кўпчилиги 1983 йил ҳисобига маҳсулот топширмоқда.

Д. Тошмуҳаммедова, М. Эргашева, М. Худойбердиева, Х. Нурматова, Ш. Эргашева сингари комсомол-ёшлар кунлик план-топшириқларини 125-130 процентга етказиб беришга эришмоқдалар.

Бирлашма жонажон Ватанимизнинг юбилей йилида 16 миллион 400 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаради. Планга қўшимча равишда 35 минг сўмлик маҳсулот тайёрланади. Йил давомида ўн тўрт хил янги моделдаги либослар ишлаб чиқаришга жорий этилади.

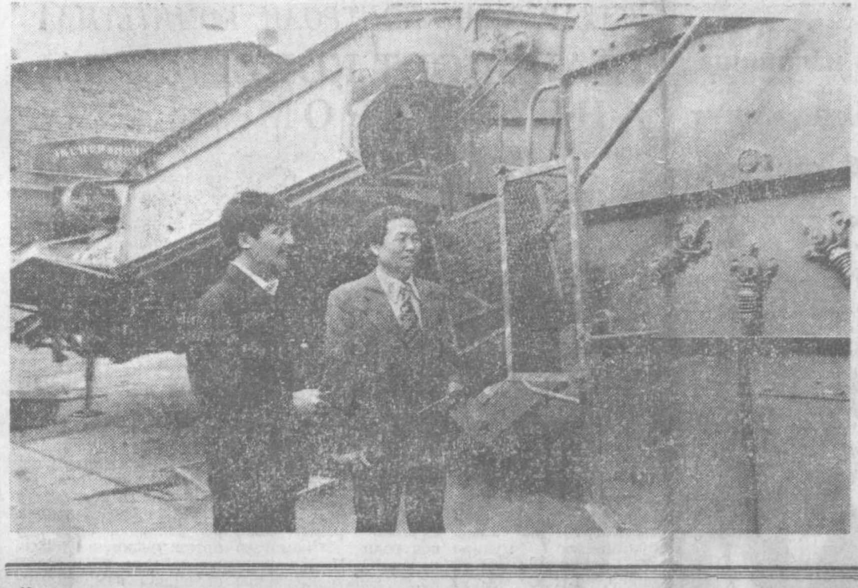

СССР 60 йиллиги шарафига зарбдор вахтада туриб меҳнат қилаётган «Узбексельмаш» машинасозлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажриба-экспериментал цехи коллективи каноп пояларини қайта ишлашда кенг қўлланиладиган МКФ—6 маркали серунум машиналарни ишлаб чиқаришга киришди.

СУРАТДА: шу цех бошлиғи Эдуард Цой ва илғор йиғувчи слесарь Фарҳод Собиров янги техникани кўздан кечиришмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида

БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МЎСОБАҚАСИДА ЮКСАК НАТИЖАЛАРГА ЭРИШГАН, 1981 ЙИЛДА СССРНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРГАН ОБЛАСТЛАР, ШАҲАРЛАР, РАЙОНЛАР, КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИ УЗБЕКИСТОН ССР «МЕҲНАТ ШУҲРАТИ» КИТОБИГА ЁЗИШ ТЎҒРИСИДА

«МЕҲНАТ ШУҲРАТИ» КИТОБИ

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида юксак натижаларга эришганликлари, СССРни 1981 йилда иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат планини муваффақиятли бажарганликлари, маданият, фан ва техника соҳасида жуда катта муваффақиятларни қўлга киритганликлари учун қуйидагилар Ўзбекистон ССР «Меҳнат шуҳрати» китобига ёзилсин ва уларга дипломлар берилсин:

I. **Областлар:** Жиззах, Сурхондарё, Тошкент.

II. **Шаҳарлар:** Бухоро, Қўқон, Нукус, Тошкент.

III. **Районлар:** Тўрткўл, Андижон, Ғиждувон, Дўстлик, Китоб, Косонсой, Хатирчи, Жарқўрғон, Сирдарё, Бўка, Бувайда, Хонқа.

IV. **Коллективлар:** СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи.

Халқлар дўстлиги орденли Тошкент гўшт саноати ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Тошкент лак-бўёқ заводи.

Ўрта Осиё темир йўли йўл қурилиш-монтаж трести, Тошкент шаҳри.

Тошкент метрополитени қурилиши трести.

«Узсельстроймеханизация» трести, Тошкент шаҳри.

«Главташкентстрой»нинг «Ҳурмат Белгиси» орденли Тошкент биринчи уйсозлик комбинати.

«Узсантехгазмонтаж» тресси, Тошкент шаҳри.

Ўзбекистон Гидрометеорология ва табиий муҳитни назорат қилиш Ўзбекистон республика бошқармаси, Тошкент шаҳри.

8-ошхона, Тошкент шаҳри.

Халқлар дўстлиги орденли Тошкент қишлоқ хўжалиги институти.

Ленин орденли ва Халқлар дўстлиги орденли Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти.

V. **Ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, маданият, фан ва техника арбоблари** (гувоҳномалар берган ҳолда).

Қаюмов Малик — СССР Давлат мукофотининг лауреати, СССР халқ артисти, сценарийчи ва режиссёр.

Маҳмудов Шуҳрат Мансурович — СССР Давлат мукофотининг лауреати, кинооператор.

Нодиров Турди — СССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, оператор.

Насруллаев Убайдулла — СССР Давлат мукофотининг лауреати, қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академияси Ўрта Осиё бўлими Ўрта Осиё пиллачилик илмий-тадқиқот институтининг директори.

Саидов Жўра Камолович — СССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника институтининг директори.

Сергеева Галина Александровна — СССР Давлат мукофотининг лауреати, Бутуниттифоқ қоракўлчилик илмий-тадқиқот институтининг ботаниги.

Тожиев Эркин Хусанович — СССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги министрининг ўринбосари.

Ҳожибоев Наримон Назруллаевич — СССР Давлат мукофотининг лауреати, биология-минералогия фанлари доктори.

Чалбаш Рустем — СССР Давлат мукофотининг лауреати, биология фанлари кандидати, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника институтининг бўлим мудири.

Шамсутдинов Зебр — СССР Давлат мукофотининг лауреати, биология фанлари доктори, Бутуниттифоқ қоракўлчилик илмий-тадқиқот институти директорининг ўринбосари.

● ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИГА — КЕНГ ЙЎЛ

МАКТАБ БАЛИ УЧУН

Ўқитувчилар, ўқувчилар ва уларнинг ота-оналари билан бирга... Тошкентдаги моделлар уйининг ходимлари ҳам мактаблардаги анъанавий битирув балига тайёргарликни бошлаб юбордилар. Улар мактабдаги тантанали кечага бағишлаб иккита байрам либосининг моделини ишлаб чиқдилар. Бу нафис тўр, жимжима ва ҳошиялар билан безатилган ҳамда ранг-баранг сидирға крепдешинлардан тикилган этаги узун кўйлаклардир.

Моделлар уйининг экспериментал цехида бу янги маҳсулотларни ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. «Ўзбекистон» фирма савдо бирлашмасида май ойида ташкил этиладиган савдо кўргазмасида бу кўйлаклар намойиш қилинади. Тошкент модельерлари бирлашма ходимлари билан мустаҳкам алоқа ўрнатганлар. Экспериментал цехда ишлаб чиқарилаётган янги маҳсулотларнинг ҳаммаси бирлашма пештахталарида синовдан ўтмоқда. Мана шу намуналар орқали модельерлар харидорлар талабини кузатиб борадилар.

Моделлар уйининг экспериментал цехи конвейеридан ҳар йили 80 га яқин янги маҳсулот чиқарилмоқда. Бу маҳсулотларда ҳозирги кун мода талаблари жамланган. Бу кийимларнинг кўпгина элементлари кейинчалик кўплаб ишлаб чиқариш учун саноатда қўлланилади.

(ЎзТАГ).

ТИНЧЛИК ФОНДИГА

Яқинда Тошкент Давлат медицина институтининг 1-курс студентлари «Биз тинчликни истаймиз» шиори остида йиғилиш ўтказдилар. Йиғилишда санитария-гигиена факультетининг 1-курс комсорги Ҳабиба Жадгарова ва шу факультетнинг 1-курс студенти, кампучиялик Анг Ким Суо сўзга чиқдилар.

Шу куниёқ студентлар тинчлик фонди учун пул тўлладилар. Институтнинг 1-курс студентлари тинчлик фондига жами 2183 сўм 73 тийин топширдилар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРда ИСТИҚОМАТ ҚИЛАЁТГАН КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўн ва ундан кўп бола туғиб тарбиялаган оналарга «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилсин ҳамда уларга «Қаҳрамон она» ордени топширилсин:

ТОШКЕНТ ШАҲРИ БЎЙИЧА

1. **Абдиева** Бадал Мирзараимовна — ишчига.
2. **Ашрматова** Муҳаррам Юсуповна — ишчига.
3. **Бобохонова** Ҳолида — уй бекасига.
4. **Қўчқорова** Шоҳида — уй бекасига.
5. **Парпиева** Машкура Соатовна — уй бекасига.
6. **Собирова** Ҳамрохон — уй бекасига.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1982 йил 23 апрель.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Бир неча вақтдан буён «Москва» меҳмонхонаси қаршисида кенг кўламда реконструкция ишлари олиб борилмоқда. Чорсу майдонини кенгайтириш ва кўкаламзорлаштириш мақсадида Фурқат кўчасидан Беруний проспекти бўйлаб трамвай излари кўчирилиб Навоий кўчаси кенгайтирила бошланганди. Бу ишда «Гордорстройремонт» трестига қарашли 3-қурилиш-ремонт бошқармаси ишчилари ҳам иштирок этиб, реконструкция ишини 15 майгача тамомлашга аҳд қилиб, зиммаларига оширилган социалистик мажбурият қабул қилишганди. Улар бу ишни қисқа муддатда уддалашди. 22 апрель куни улар реконструкция ишини якунлашди. Илғор коллектив 25 кун ичида бу ерда 256 минг сўмлик иш бажарди.

ҚИЗҒИН БОРМОҚДА

Акмал Икромов район меҳнаткашлари баҳорнинг ҳар бир кунини ғанимат билиб, кўкаламзорлаштириш ишини ҳашар йўли билан амалга оширишди. Шанба, якшанба кунлари ишлаб чиқариш корхоналари, ташкилотлари ҳамда ўрта ва олий ўқув юртлари коллективлари ёппасига ҳашарга чиқишди.

Бу хайрли ишда район ободонлаштириш бошқармаси хизматчилари билан биргаликда 2-автокомбинат ва заргарлик заводи коллективлари ҳамда 63-ҳунар-техника билим юрти талабалари ва 75, 106, 116-мактаб ўқувчилари алоҳида намуна кўрсатишмоқда.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида

Ободончилик—ҳамманинг иши

Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарлик кўриш бўйича шаҳар комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари С. М. Юсупов раислигида ўтган бу йиғилишда Ленин районида ва ободонлаштириш Бош бошқармасининг юбилейга қандай тайёргарлик кўраётганлиги масаласи кўрилди.

Олдиндан ишлаб чиқилган план асосида районда жуда кўплаб ободончилик ишлари бажарилиб, территориялар, ирригация шаҳобчалари, каналлар, хиёбонлар чиқиндилардан тозаланди ва ремонт қилинди. Лекин шунга қарамасдан районда ҳали ниҳоясига етказилмаган ишлар кўп. Баъзи бир корхона ва ташкилотларнинг айби билан белгиланган топшириқ ўз вақтида бажарилмаётир ёки ниҳоясига етказилмаётир. Бунга мисол қилиб, Полторацкий кўчасидаги йўловчилар учун мўлжалланган йўлкаларнинг ҳалигача йўқлигини кўрсатиш мумкин. Ана шундай манзарани Новий путь кўчасида ҳам учратиш мумкин. Бу кўчаларда ремонт ишлари ҳали бошланмаган. Темир йўл бошқармаси эса Образцов кўчасидаги ишни ниҳоясига етказмаган, натижада транспортлар ва йўловчиларнинг қатнови қийинлашмоқда.

Айниқса, ўтказилган кўчатларнинг қуриб қолмаслиги учун ҳозирдан тайёргарлик кўриш керак. Бундан ташқари пассажир транспорти тўхтайдиган бекатларнинг йўловчилар учун қулай бўлишини таъминлаш, турар жой биноларидаги балконларни тартибга келтириш зарур.

Шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармаси зиммасидаги капитал қурилиш планини ортиғи билан бажарди. Фақат баъзи бир объектларни қуришда орқада қолинмоқда. Метронинг Пушкин, Ҳамид Олимжон, Максим Горький станциялари атрофларидаги ободонлаштириш ишлари ҳали тўла-тўкис бажарилмаган. Фақат 77,2 процент иш адо этилган. Ҳалигача Навоий ва Фурқат кўчаларини бир-бири билан боғлайдиган транспорт тоннели қурилиши бошланмаган. Бундан ташқари Шевченко ва Привокзалная кўчаларидаги, Беруний кўчасидан Хўжаев кўчасига, Халқа йўлидан ўтувчи ер ости йўли қурилиши ва ободонлаштириш иши бошланмаган.

Ободонлаштириш Бош бошқармаси ҳар бир объектда бажариладиган ишнинг аниқ графигини қурилиш ва монтаж ташкилотлари билан биргаликда тузиб чиқиши ва ана шу ишларнинг аниқ бажарилишини назорат қилиб бориши керак.

Ремонт ишларини, айниқса йўлларни ремонт қилишни сифатли ўтказишга катта аҳамият бериш, шаҳримизни кўкаламзорлаштириш ва ирригация шаҳобчаларида зилол сувларни оқишига катта аҳамият бериш зарур. Сергели 1, 2, 3, 4-микрорайонлари ва Юнусобод массивида бундай камчиликларни кўплаб кўриш мумкин.

Бажарилган топшириқни сифатли адо этиш Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантиришда катта роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам барча резервлардан оқилона фойдаланиб, белгиланган ишни сифатли қилиб бажариш керак.

САЛОМАТЛИК ДЎСТЛАРИ СЛЁТИ

М. Горький номидаги маданият ва истироҳат боғида Октябрь район мактабларининг саломатлик ёш дўстлари слёти бўлиб ўтди. Слётда райондаги ўттиз икки мактабнинг энг яхши икки юздан зиёд саломатлик дўстлари қатнашди. Улар слёт давомидаги мактаблараро ўзаро мусобақа босқичларида санитария маорифини ташвиқот-тарғибот қилиш соҳасидаги ишларини намойиш қилдилар. Тиббиёт фани, граждан мудофааси, доривор ўсимликлар бўйича билимларини талабчан ҳакамлар олдида синовдан ўтказдилар.

Слётда ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрган 180-мактабнинг санитария инспекторлари ғолиб чиқишиб, биринчи мукофотли ўринни, 59-мактаб ўқувчилари эса иккинчи ўринни эгалладилар. Райондаги 13, 19, 34, 42, 85 ва 157-мактаб ўқувчилари ҳам санитария маорифи ишини яхши йўлга қўйганликлари, йўл қоидалари, граждан мудофааси соҳасида, доривор ўсимликлар ва биринчи тиббий ёрдами кўрсатиш бўйича пухта билимларга эга эканликлари алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Слёт ғолибларини район Қизил Яримой жамияти кубок, вимпел, фахрий ёрлиқлар, альбом ва бадиий адабиётлар билан тақдирлади.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

Босқинчилар ҳуружи

Исроил ҳарбийлари қўшни Ливанга қарши яна бир қароқчиларча ҳужум қилди: Вашингтон Тель-Авивга саховатлик билан етказиб бераётган 60 га яқин самолёт Ливан пойтахтининг аҳолиси зич яшайдиган атрофларини, Фаластин қочоқлари лагери ва мамлакат жанубий қисмидаги бир қанча шаҳарларни бомбардимон қилди. «Биз фаластинликлар базаларини доимий равишда тор-мор қилмоқдамиз. Амалга ошираётган ҳар бир операциямиз армиямизни ахборот билан бойитмоқда ва унга тактик назарияни, биз ўргатаётган ҳамма нарсани жойнинг ўзида конкрет равишда қўллаш имконини бермоқда», — деб мақтанмоқда Исроил бош штабининг бошлиғи генерал Р. Эйтан. Ҳар бир ана шундай «операция»нинг кўрсатишича, бу армияни босқинчиларча ҳужум қилишга, араб шаҳарлари ва қишлоқлари тинч аҳолисидан совуққонлик билан ваҳшийларча ўч олишга ўргатмоқда.

Бундан олдинги босқинчиликлар каби бу галги қўпол агрессия хуруж ҳам АҚШнинг очиқдан-очиқ ҳомийлигида амалга оширилди: Исроил ҳаво қароқчилари Ливан аҳоли пунктларини бомбардимон қилаётган бир вақтда БМТ Хавфсизлик кенгашидаги Америка делегацияси Тель-Авивни босиб олинган араб ерларида, шу жумладан Қуддусда ваҳшиёна террорчиликни амалга оширганликда қораловчи резолюция лойиҳасининг қабул қилинишини барбод этди. Американинг шундай резолюция қабул қилинишига йўл қўймаганлигини Исроил ўтказиб келаётган жиноятқорона сиёсат АҚШ томонидан ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётганлиги сурбетлик билан намойиш қилишдан бошқа нарса деб баҳолаб бўлмайди.

Яқин Шарқда жуда хатарли вазият сақланиб қолаётганлиги учун асосий жавобгар бўлган Вашингтондан бундан бошқа нима ҳам кутиб бўлар эди. Зотан, сионист «кузғунлар»нинг ҳаракатлари Вашингтон маъмуриятининг асосий стратегик режаларига тамомила мосдир. Бу режаларнинг моҳияти ана шу районни Америка империализми ва Исроил сионизмининг протекторатига айлантиришдан иборатдир. АҚШ, Исроил ва Миср ўртасида тузилган уч томонлама Кэмп-Дэвид тил бириктируви ҳам худди ана шу мақсадни кўзлайди.

Тель-Авив Ливанга доимий равишда босқинчилик ҳужумларини амалга ошириб, айни вақтда ана шу мамлакатга қарши кенг кўламда агрессия қилишга очиқдан-очиқ тайёргарлик кўрмоқда. Фаластин қаршилик ҳаракатини тугатиш, Ливанни бўлиб ташлаб, ўз малайлари бошчилигида қўғирчоқ давлат ташкил этмоқчи бўлмоқда. Сионистлар раҳбарларининг планларида Суриянинг Ливанда жойлашган қўшинларига зарба бериш ҳам кўзда тутилган. Вашингтон ва Тель-Авивдагилар ана шу йўл билан Кэмп-Дэвид тил бириктирувини амалга оширишнинг асосий тўсиқларини олиб ташлаш, унга қарши чиқаётган араб давлатларининг прогрессив фронтини барбод этишга эришишни мўлжалламоқда.

АҚШ ва Исроил ўтказаётган жиноятқорона сиёсат оқибатида араб малакатлари халқларининг қони тўкилмоқда. Бироқ шовинистик муддаоларга учиб, шундай сиёсатни амалга ошираётганларнинг халқ азоб-уқубати билан иши бўлармиди?

Б. ШАБАЕВ,
ТАСС шарҳчиси.

НАЗОРАТЧИЛАРНИНГ ЮКСАК БУРЧИ

Ф. НАЗРУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар халқ контроли комитетининг раиси.

Шаҳримиз халқ назоратчилари бутун совет халқи каби КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг ноябрь (1981 йил) Пленуми, ўртоқ Л. И. Брежневнинг касаба союзлари XVII съезди ва Тошкентдаги тантаналарда сўзлаган нутқларида ги хулоса ва якунларни ядиллик билан маъқулладилар. Бугунги кунда эса халқ назоратчиларининг бутун фаолияти партия ва ҳукуматнинг программавий ҳужжатларида уларнинг олдига қўйилган вазифалар билан қатъий мувофиқлаштириб ташкил этилмоқда.

Бу вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши, аввало хом ашё, ёқилғи-энергетика ва бошқа моддий ресурсларни тежаш ва улардан омилкорлик билан фойдаланиш бўйича ишларни кучайтириш билан боғлиқ. Ўз сафларида 50 мингга яқин назоратчини бирлаштирган шаҳар халқ контроли комитетлари, группалари ва постлари назоратнинг шу йўналишдаги таъсирчанлигини ошириш учун кўп иш қилишяпти. Фақат шу йилнинг ўзида ўтказилган рейд ва текширишларда икки ярим мингдан ортиқ киши қатнашди. Булар орасида халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишловчи юзлаб мутахассислар бор. Ишлаб чиқариш резервларини қидириб топиш, капитал маблағларни ўзлаштириш, ёқилғи-энергетика ресурслари, темир йўл ҳаракатдаги составидан рационал фойдаланиш бўйича оммавий текширишлар ўтказишда яхши самарадорликка эришилди. Амалга оширилган ишлар шу йилнинг биринчи кварталида 20 миллион киловатт-соатдан ортиқ электр энергияси, юз минг гигакалорий иссиқлик, юзлаб тонна қора ва рангли металл прокати, цемент, ёғоч материалларини иқтисод қилишга ёрдам берди. Умумий қиммати юзлаб минг сўмни ташкил этувчи ўрнатилмаган жиҳозларнинг анчагина қисми назоратчиларнинг ёрдами билан ишлаб чиқаришга жорий этилди.

Капитал маблағларни ўзлаштириш, саноат, граждан, маданий-маиший объектларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш билан боғлиқ масалалар комитетларнинг доимий эътиборида бўлмоқда. Шаҳарнинг энг муҳим халқ хўжалик қурилишларида халқ контроли группалари раисларининг 14 та кенгаши муваффақиятли ишламоқда. Булар қурилиш графигига амал қилиб, хўжасизлик, талон-тарож қилиш фактларини бартараф этиш, қурилиш-монтаж ишлари сифатини яхшилашга ёрдам бермоқдалар. Бундай кенгашлар трактор заводи, кино уйи, абразив комбинати, «Москва» меҳмонхонаси қурилишларида ва бошқа объектларда катта активлик кўрсатмоқдалар.

Социалистик мулкнинг қўриқланишини таъминлаш, қурилишда, транспортда ўзлаштириб олишлар, кўзбўямачиликка, хўжасизлик ва бошқа салбий кўринишларга қарши кураш бўйича халқ назоратчиларининг иши бирмунча активлашди. Ана шу масалалар бўйича текширишлар сони ўтган йилга нисбатан анча ўсди, уларнинг сифати яхшиланди, самарадорлиги ошди. Текширишларнинг натижалари шаҳар семинар-кенгашларда, группа ва постларнинг доимий ҳаракатдаги семинарларида, халқ контролининг активистлари ўртасида бир неча марта муҳокама этилди. 1-трамвай депоси (группа раиси С. Карпухин), 1-пойафзал фабрикаси (группа раиси В. Охунов), сут саноати ишлаб чиқариш бирлашмаси (группа раиси Ф. Малафеев) ва бошқаларнинг назоратчилари ўзлаштириб олишлар, хўжасизлик, исрофгарчиликка қарши, айниқса муваффақиятли кураш олиб бормоқдалар.

Халқ контроли группаларининг иқтисод ва тежамкорлик, социалистик мулкнинг сақланиши бўйича, хўжасизлик ва исрофгарчиликка қарши курашдаги самарали фаолияти ҳақида анчагина мисоллар келтириш мумкин. Мен фақат бир мисолни келтираман. «Главташкентстрой» 153-қурилиш трестининг В. Габриелов бошчилигидаги группаси фаоллик билан яхши ишлаяпти. Халқ назоратчилари бир қанча камчиликларни топишди ва уларни бартараф этишга ёрдам беришди. Жумладан, аккорд нарядлар бўйича ортиқча ҳақ тўланганлиги, прогуллар сабабли иш вақтининг йўқотилганлиги, қурилиш материалларини нормадан ортиқча ишлатилди деб ёзилганлиги, машина ва механизмлардан самарасиз фойдаланилганлиги, трест бўлинмаларида штат интизоми бузилганлиги фактлари очиб ташланди. Халқ назоратчиларининг таклифи билан пул маблағларини ортиқча сарфлаш ва штат интизомни бузилишида айбдор тўққиз мансабдор шахснинг ойлик маошидан учдан бир қисми ушлаб қолинди. Қонунсиз ҳисобдан чиқариб ташланган 3,5 минг сўмлик материаллар моддий жавобгар шахсларнинг ҳисоб рўйхатида қайта тикланди. Хизмат кўрсатувчи ходимлар сони 23 кишига камайтирилди. Трест бўлинмаларининг табель рўйхатида тартиб ўрнатилди. Прогулчилар ўртоқлик судларининг мажлисларида муҳокама этилди. Трестнинг қурилаётган 12 объекти муассасадан ташқари қўриқлаш идорасига топширилди. Ҳозир назоратчилар ёрдами билан қурилиш-монтаж ишлари қимматлашиб кетиш сабаблари бартараф этилмоқда.

Халқ контроли органлари партия ва ҳукуматимизнинг талабларига мувофиқ транспорт ишига, айниқса темир йўл транспортига кўпроқ эътибор беришмоқда. Транспорт конвейерида юк ортиш ва тушириш ҳамон заиф жой бўлиб қолмоқда.

Ўтган йили шаҳар йўл тармоқларида юк ортиш-тушириш ресурсларининг умумий исрофи 35 мингта вагонни ташкил этди. Комитетлар ва группалар транспорт конвейери ишини янада талабчанлик билан назорат этишлари керак.

Назоратчилар қандай масалани кўтариб чиқишмасин, қандай соҳани текширишмасин — муваффақият, бизнинг ишонч ҳосил қилишимизча, текширишлар кенг қулоч ёйгандагина келади.

СССР халқ контроли ҳақидаги Қонунда таъкидланганидек, шаҳар назоратчилари кенг активларга суянган ҳолда группа ва постларнинг фаолиятини янада такомиллаштириб, муваффақиятларга эришаётганларнинг тажрибасини ҳамма жойда ёйишни ўз вазифалари деб биладилар.

> *Биронта бузғунчилик, биронта суиистеъмол, исрофгарчилик, интизомсизлик халқ назоратчиларининг синчков назаридан четда қолмаслиги керак.*
>
> *Л. И. БРЕЖНЕВ.*

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
ХАЛҚ КОНТРОЛИ

- Кенг жамоатчиликка таяниб
- Тежамкорлар изланишида
- Вагонлар бир минут ҳам бўш туриб қолмасин
- Фабрика қурилиши «судралмоқда»

Маҳаллий саноат бошқармасининг Тошкент кўн-галантерея буюмлари фабрикаси назоратчилари иқтисод ва тежамкорлик бўйича катта ишлар олиб боришмоқда.

СУРАТДА (чапдан-ўнгга) корхона халқ контроли бош группаси раисининг ўринбосари Н. Қурбонов билан группа аъзоси З. Ҳикматуллаев.

НАЗОРАТЧИЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

Штатсиз инспектор

Халқ назоратчиси бўлиб ишлаш жараёнида Ҳ. Ғ. Тиллаевда ишлаб чиқариш нуқсонлари ва тартибсизликларига нисбатан зийраклик билан қараш хусусияти пайдо бўлган. Қаерда тартибсизлик бўлса, қаерда жиҳозлар эътиборсиз қолдирилган бўлса, қаерда дастгоҳлар бекор туриб қолган бўлса — буни ҳамма кўради. Лекин шу жойларда тартиб ўрнатиш учун нима қилиш кераклигини кимга талаб қўйилиши лозимлигини ҳамма ҳам билавермайди. Ҳамидулла Ғуломович эса буни билади, талаб ҳам қилади.

Бизнинг бирлашмамиз халқ контроли комитетида Тиллаев — штатсиз инспектор. У назоратчи мастер бўлиб ишлайдиган 84-цех унинг ўзига бириктириб қўйилган. Ўзининг асосий иши, яъни учувчи ва штурман кабиналари учун тайёрланадиган шчитлар ва пультларнинг йиғилишини қандай масъулият билан назорат қилса, у жамоат ишларига ҳам шундай муносабатда бўлади. Цехда сиёсий-тарбиявий ишлар яхши йўлга қўйилган, қизил бурчак корхонада энг яхшилардан ҳисобланади, кўргазмали агитация чиройли, тушунарли қилиб жиҳозланган, завод конкурсида кетма-кет беш йилдан бери мукофотли ўринни эгаллаётган «Самолёт» цех деворий газетаси мунтазам чиқарилмоқда. Буларнинг ҳаммасида коммунист, халқ назоратчиси Ҳ. Ғ. Тиллаевнинг муносиб ҳиссаси бор.

Ҳамидулла Ғуломович бирлашма халқ контроли комитетининг ташкилий бўлимига катта ёрдам кўрсатмоқда. У назоратчилар цех группасининг ишини кузатиб боради, уларнинг фаолияти ҳақида ҳар кварталда комитетга ахборот беради. Унинг ахбороти ҳамиша кишини қувонтиради, чунки Тиллаев ўзига берилган топшириққа сидқидилдан муносабатда бўлиб, группанинг иш фаолиятига яқиндан ёндошади, уларга сўз ва иш билан ёрдам беради.

— Халқ назоратчисининг иши, — дейди Ҳамидулла Ғуломович, — бу кундалик текширишдир. Баъзан сенинг ишинг бошқаларга ёқмаётгандек туйилади. Тўғри, сенинг мулоҳазаларинг ҳақли эканлигини улар тушунишади, демак кишилар билан бўлган яхши муносабат бузилмайди.

Комитетнинг ташкилий бўлимида 35 штатсиз инспектор бор. Уларнинг кўпчилиги Ҳ. Ғ. Тиллаев каби эътиборга сазовор, ташаббускор, энг муҳими принципиал, ташкилотчилик қобилияти бўлган кишилардир. Бундай цех активистларидан Г. Михаэлян, А. Касков, Л. Колесников, Ю. Радионов, М. Никитенко, К. Подварков, П. Сбитнев, Н. Гажал, А. Безруков ва бошқаларнинг номларини айтиб ўтиш ўринли. Уларнинг бевосита иштироки билан асосий цехларда дастгоҳлар ва механизмларнинг технология жиҳозлари самарадорлигини ошириш билан боғлиқ ишлар бажарилди. Бугунги кунда бошқа ишлаб чиқариш масалалари ҳам ана шундай оперативлик билан ҳал этилмоқда.

В. СИЛАНТЬЕВ,
В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси халқ контроли комитети ташкилий бўлими мудирининг ўринбосари.

ШАҲАР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ТРАНСПОРТ КОНВЕЙЕРГА — АНИҚ МАРОМ

Шаҳар корхоналарида маҳсулот реализация қилиш планларининг муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан бирлашмалар, заводлар, фабрикалар ва ташкилотларнинг кириш йўлларида вагонлардан самарали фойдаланилиши билан боғлиқ. Тошкент шаҳар халқ контроли комитети қошидаги доимий ҳаракатдаги семинарнинг навбатдаги машғулотида шу ҳақда сўз борди.

Семинарда Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети транспорт ва алоқа бўлимининг мудири А. Х. Раҳимов сўзга чиқиб, КПСС XXVI съезди талаблари, партия ва ҳукуматнинг қарорларидан келиб чиқиб, юк ташиш планларининг бажарилиши ва транспорт воситаларидан фойдаланишни яхшилаш учун назорат ишини ташкил этиш ҳақида гапирди.

Темирйўл транспорти моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, контейнерлар ва пакет қутиларда юк ташишни ривожлантириш ҳақида халқ контроли комитети бўлимининг мудири Н. Л. Пятецкийнинг докладида фикр юритилди.

Тошкент тўқимачилик комбинати темир йўл бирлашмаси бошлиғи П. Е. Баталов, Сергели район халқ контроли комитети раиси Ю. Н. Гришченко, электрон-техника заводи халқ контроли бош группаси раиси У. В. Худайберганов, булка-кондитер комбинати бош директорининг ўринбосари Р. Н. Набиев, «Главкоопхозторг» базаси халқ контроли бош группаси раисининг ўринбосари О. Ғ. Султонов вагонларнинг бўш туриб қолишини камайтириш бўйича иш тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Сўзга чиққанлар халқ хўжалиги корхоналарини темирйўл вагонлари билан таъминлаш масаласини тезроқ ҳал этиш кераклигини таъкидлашди. Бироқ корхоналар ҳам ўз навбатида вагонлар танқислигини камайтириш учун ички резервларни қидириб топишлари лозим. Ана шундай резервлардан бири юк ортиш-тушириш ишлари пайтида бўш туриб қолишини камайтиришдир.

Л. ГОЛЕНДЕР,
шаҳар халқ контроли комитетининг инспектори.

Ошкоралик

«Гордостройремонт» трестидаги халқ назоратчилари ишлаб чиқариш резервларини қидириб топишда активлик кўрсатишмоқда. Уларнинг фаолияти барча бўлимларни қамраб олган. Назоратчилар ёқилғи-энергетика ресурсларидан тежаб-терғаб фойдаланишни ўзларининг муҳим вазифалари деб билишади.

Халқ контроли бош ва цех группаларида юздан зиёд назоратчи ишламоқда. Улар тежалган ва иқтисод қилинган буюмларни ҳисобга олиб боришяпти. Бу ҳисоб дафтарчасига текшириш ва рейдларнинг натижалари ёзиб борилади. Фақат шу йилнинг биринчи кварталида халқ назоратчилари трестга юз тоннадан зиёд ёнилғи, 10 минг киловатт-соат электр энергиясини иқтисод қилиб қолиш учун шароит яратдилар. Йил бошидан буён бундай назорат қилиш ишлари мунтазам олиб борилялти.

Текшириш натижаларининг ошкоралиги назоратчилар фаолиятининг янада активлашишига шароит яратяпти. Трестда «Халқ контроли ойнаси» стенди чиқарилади. «Чақмоқ» деворий газетасида мунтазам равишда камчиликлар ёритиб борилади. Рейд ва текшириш натижалари партия, касаба союз ва ишчи йиғилишларида муҳокама қилинмоқда.

Район халқ контроли комитетларида

ВАЗИФАЛАР АНИҚ БЎЛГАЧ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг халқ назоратчилари шу йилда бир миллион киловатт-соат электр энергиясини тежаб қолишни мўлжаллашган. Бу ўтган йилдагига нисбатан 1,5 марта кўпдир. Бунга эришиш учун комплекс тадбирлар плани ишлаб чиқилди. Бу тадбирлардан иқтисод ва тежамкорлик асосий ўрин олди. Шунингдек, энг яхши рационализаторлик таклифлари учун кўрик-конкурслар ўтказила бошланди. Кўрик-конкурсда В. Цой етакчилик қилаётган техника хизмати назоратчилари группаси намуна кўрсатди. Ҳ. Йўлдошев етакчилик қилаётган иқтисод ва тежамкорлик секторининг назоратчилари ҳам яхши натижага эришдилар. Биргалашиб ҳаракат қилиш туфайли шу йилнинг биринчи кварталида 266 минг киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинди.

Нашриёт халқ назоратчилари тажрибаси яқинда Ленин район халқ контроли комитетида кўриб чиқилди. Тажрибани оммалаштиришга қарор қилинди.

«Водоканал» тресты назоратчиларининг фаолияти ҳам маъқулланди. Трест назоратчиларининг ташкилий-техник тадбирларни амалга оширилиши туфайли шу йилнинг ўтган даври мобайнида деярли икки ярим миллион киловатт-соат электр энергияси, 66 тонна шартли ёнилғи, 370 гигакалорий иссиқлик энергияси тежаб қолинди.

«Учқун» бирлашмасининг назоратчилари ҳам ишлаб чиқариш резервларини қидириб топишда фаол қатнашмоқдалар. Бу ерда йилнинг бошида хом ашё ва материалларни координациялаш ва тежаш комиссияси ташкил қилинган эди. Унинг актив фаолияти туфайли ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида ишни тўғри йўлга қўйиш мумкин бўлди. Натижада шу йилнинг биринчи кварталида қўшимча равишда 26 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди.

Каноп фабрикаси халқ назоратчилари эски ускуналарни янгилашга муваффақ бўлишди, ишлаб чиқаришда резина-капрон буюмларини тайёрлашни йўлга қўйишда ёрдамлашишди. Бу нарса машиналар қисмларининг чидамлилигини оширди, буғ қозонларини ўз вақтида ремонтдан чиқаришга олиб келди. Тежамкорлик бўйича ўтказилган рейдлар натижасида шу йилнинг ўтган даври мобайнида 30 минг киловатт-соат электр энергияси, 20 тонна шартли ёнилғи, 85 гигакалорий иссиқлик энергияси тежаб қолинди.

«Ташхимсельмаш» назоратчилари томонидан металл резервуарлар ўрнига пластмасса резервуарларидан фойдаланиш бўйича киритилган таклиф юз тоннадан ортиқ металлни тежаб қолишга шароит яратди. Шунингдек, 100 тоннадан зиёд шартли ёнилғи, кўплаб электр ва иссиқлик энергияси тежаб қолинди.

К. ЖЎРАЕВ,
Ленин район халқ контроли комитетининг раиси.

ЖОЙЛАРГА ЧИҚИБ

Фрунзе район халқ контроли комитетининг шикоятлар ва таклифлар штатсиз бюроси ишида жойларга чиқиб кишиларни қабул қилишга катта эътибор берилмоқда. Халқ назоратчилари келишидан бир ҳафта олдин корхонада улар келадиган кун ва соат кўрсатилган эълон ёзиб қўйилади. Ана шу муддат ичида меҳнатчилар ўз аризаларини топширишади.

Комитет ўтказган анализ шуни кўрсатдики, ана шундай қабул кунлари ўтказилгандан кейин 1-пойафзал фабрикаси, 1-ёғочга ишлов бериш заводи ва бошқа қатор корхоналарнинг меҳнаткашлари ўз аризаларида жамоат-давлат аҳамиятига молик масалаларни кўпроқ кўтариб чиқишмоқда. Булар план ва топшириқларнинг бажарилиши, маҳсулот сифатининг яхшиланиши, социалистик мулкнинг сақланилишини таъминлаш ва бошқа масалалардир. Аниқланган камчиликлар комитет мажлисларида кўриб чиқилади ҳамда уларни бартараф этиш тадбирлари белгиланади. Масалан, қурилиш материаллари саноати министрлигига қарашли комплекс тоғ-геология экспедицияси бошлиғи Р. Маҳмудов хизмат лавозимини суистеъмол қилаётгани ҳақидаги шикоятда кўрсатилган фактлар текширилди. Натижада айбдор қаттиқ жазоланди. Комитет «Ташқтекстильмаш» заводи ишчиларининг аризасини текшириш натижаларини кўриб чиқиб, ётоқхоналарда ноқулай аҳвол вужудга келгани учун завод директори ўринбосари К. Обидовни вазифасидан четлаштирди.

Бундай мисолларни яна келтириш мумкин эди. Бундай мисоллар халқ назоратчилари бўлган меҳнат коллективларида яхши маълум. Шунинг учун ҳам маълумки, барча 184 та халқ контроли группаларида махсус ошкоралик бурчаклари ташкил этилган бўлиб, бу ерга меҳнаткашларнинг шикоятлари ва таклифлари бўйича ўтказилган текширишларнинг якунлари ёзилган материаллар осиб қўйилади.

В. ГЛУХИХ,
Фрунзе район халқ контроли комитети шикоятлар ва таклифлар штатсиз бюросининг мудири.

ТАНҚИД ЎТИ ОСТИДА

ИБОРАГА ТУЗАТИШ

Ваъда қилинганни уч йил кутиш керак дейишади. «Главташкентстрой»нинг 1-трести бинокорлари чўтка фабрикасини худди ана шу муддатда қуришга ваъда беришган эди.

— Муҳим объект, —дейишган эди ишни бошлагач шу трестнинг 15-қурилиш бошқармаси раҳбарлари буюртмачига. Бир йилдан кейин пойдеворни кўрсатиб шундай дейишди: — Бу ерда бош корпус жойлашади, анави ерда ремонт устахоналари блоки, унинг ёнида омборхона, кейин қозонхона, насосхона ва инженерлик тармоқлари бўлади...

Бир сўз билан айтганда, яна икки йилдан кейин фабрика шу ерга кўчиб келади деган тасаввур пайдо бўлди.

Икки йил ўтди, бироқ фабриканинг кўчиб ўтиши ҳақида ҳеч ким лом-лим демади.

— Битказа олмадик, —дейишди бўйин қисиб, ҳамон ўша пойдеворга ишора қилиб трест раҳбарлари. — Муддатида улгурмадик... Яна бир йил кутинг.

Яна бир йил кутишди. Бинолар битмай қолди.

—Қачон тугаллайсиз? — сўради буюртмачи.

— Ҳозирча билмаймиз, —чалкашроқ жавоб қилишди бу гал трестдагилар ва турли сабабларни рўкач қилишди: қўйи пудратчилар паид бериқаётганмиш, иш фронти йўқ эмиш...

Фабриканинг янги жойга кўчиб ўтиш «сафари» деярли ўн йилга чўзилди. Шу даврда ҳатто қурилган жойлар ҳам нурай бошлади, ўрнатилган жиҳозлар эса аста-секин талон-тарож қилинмоқда.

Объектнинг муҳимлигини унутиб қўйишганга ўхшайди. Дастлабки муддатларни эслашаётгани ҳам йўқ. Демак ваъда қилинганини уч йил кутиш керак деган иборага тузатиш киритиш мумкин экан.

Пештахта остидан

Қадимги пайтда халқ тилида атторчи деб аталувчи кўчма баққоллар ўз молларини бақириб-чақириб мақташарди. Уларнинг харидорларни чорловчи қўшиқлари ҳам бўлиб, унда қопчиқлари тўла эканлиги баён этиларди.

Чиндан ҳам атторчининг моли кўп бўларди ва у молини очиқ-ойдин сотарди. Яъни «қўйнидан чиқариб» кўрсатмасди. «Кеп қолинг, оп қолинг» дерди.

Ҳамза райпишчеторгига қарашли 6, 17, 29, 48-магазинларда моллар тури атторчиникидан ранг-баранг. Бироқ улардаги харидоргир моллар пештахта остидан сотилади. Халқ назортчилари шу магазинларда текшириш ўтказишганида 20 минг сўмликдан ортиқ турли озиқ-овқат моллари ва ичимликлар харидорлардан беркитиб қўйилганлиги маълум бўлди.

«Таштекстильшвейторг»нинг бешта магазинида ўтказилган комплекс текшириш мамлакатимизда ва хорижда ишлаб чиқарилган 155,8 минг сўмлик тикув буюмлари пештахтага қўйилмаганлигини (беркитиб қўйилган деб ўқинг) кўрсатди.

Савдо қоидаларини бузиш ҳоллари энди рўй бераётгани йўқ. Бунга йўл қўйган айбдорлар жазоланмоқда. Лекин жуда енгил жазо берилаётганга ўхшамайдими? Ахир магазинлар биринчи марта текширилгани йўқ-ку.

ҲАММОМДАГИ НОХУШЛИК

Балки Октябрь районидаги 3-ҳаммом-кир ювиш комбинати вақт ўтиши билан римликларнинг Каракалли ҳаммомлари каби тарихга кирса ажаб эмас. Нега дерсиз? Чунки унисида ҳам, бунисида ҳам ўзига хослик бор. Фақат терлатиш хизматидагина эмас, балки чўмилиш ва ундан кейинги хизматда ҳам ўхшашлик бор.

Қадимги Римда қандай бўлган. Чўмилиш олдидан ҳаммомларда спорт билан шуғулланишган: югуришган, кураш тушишган, турли машқларни бажаришган. Ювиниб бўлгач, айримлар чойхўрлик қилишган, бошқалари ҳаммом қошидаги кутубхонада вақтларини ўтказишган. Худди шу ерда файласуфлар билан шоирлар мушоира ўтказишган, қироатхонлик қилишган...

3-ҳаммом-кир ювиш комбинатига қарашли ҳаммомларда ҳам ана шундай ўзига хослик жуда кўп. Ювинишни истаган кишилар ҳаммомга бориладиган кун ёки унинг арафасида хизмат кўрсатиш вақти ва унинг баҳоси ҳақида келишиб олишади. Уларга, масалан фин ҳаммоми бўлими учун шахсий патта топширилади. Шундан кейин ҳаммомчи белгиланган соатда мижозни қўлида оқ сочиқ билан кутиб олади.

Тўғри, мижозлар чўмилиш олдидан спорт билан шуғулланишмайди. Лекин чўмилиш пайтида шуғулланишга тўғри келади. Айниқса терлаб олгач, ҳаммомчилардан спиртли ичимлик олиб, қиттак-қиттак қилиб юборгач, кураш тушиш ҳам, турли машқлар бажариш ҳам, ҳаммомдан чиқиб ашула айтиш ҳам мумкин. Бир сўз билан айтганда ҳаммом терлатади, кишин қаддини ғоз қилади, қувонч бахш этади!

Е. ПЕТУХОВ.

ЖОЙЛАРДАН ХАБАРЛАР

КУЗАТИШ САМАРАСИ

«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси халқ назоратчилари ташқарига чиқариб ташлашга тайёрлаб қўйилган чиқиндиларни диққат билан текшириб кўришди. Кейинги куни «Экран»да ташвишли сигнал пайдо бўлди. Чиқиндилар орасида кабель бўлаклари топилган эди. Шу куниёқ назоратчиларнинг сигнали бўйича тадбирлар кўрилди — ишлаб чиқариш участкаларида назорат кучайтирилди.

Бирлашмада хом ашё ва материалларни тежаш ва иқтисод қилиш бўйича рейд ҳамда текширишлар, ишлаб чиқариш чиқиндиларидан самарали фойдаланиш бўйича кўрик-конкурсларда барча бўлинмалар халқ контроли группалари қатнашмоқда. Назоратчиларнинг ёрдами билан фақат шу йил бошидан бери ўнлаб тонна қалай, мис, полихлорвинил ва бошқа материаллар тежалди.

ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ

Тошкент қоғоз комбинати халқ контроли бош группаси чиқинди металларни мунтазам кузатиб боряпти. Бунинг натижасида назоратчилар чиқиндиларнинг бир қисмини ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун қайтариб, корхонада ўн тоннадан ортиқ металл тежалишига ёрдам беришди.

Халқ назоратчиларининг ташаббуси билан қоғоз тайёрловчи машиналарнинг ишлаш муддати тугаган, лекин ишга яроқли ўқлари ва бошқа деталларидан қайта фойдаланилмоқда. Бу агрегатларнинг ишлаш муддатини бир ярим марта узайтириш имконини берди.

Н. БОБОЕВА,
Тошкент қоғоз комбинати халқ контроли бош группасининг раиси.

ФОТОАЙБНОМА

Сергели райони марказидаги ҳисоб-кредит техникуми қурилиши «судралиш» усулида олиб борилмоқда. Уни «Главташкентстрой»нинг 3-тресты қурмоқда. Кейинги пайтда объектни охиригача тиклашга учта бошқарма уриниб кўрди, бироқ кўриб турганингиздек аҳвол чатоқ.

СУРАТДА: ҳисоб-кредит техникуми биноси қурилаётган майдондаги осойишталик.

М. Нуриддинов фотолари.

Коинот-82: САЙЁРАЛАР БИР САФГА ТИЗИЛАДИМИ?

Шу йил май ойида бепоён коинотда ажойиб ҳодиса — сайёраларнинг бир томонга тўпланиши, «Юпитер эффекти» ҳодисаси юз беради. Ана шу ҳақда маълумот беришимизни сўраб оқшомхонлардан Ҳ. Нурматов, М. Парпиева, М. Абдуқодирова, Ш. Раҳимов, О. Тўраев, Ҳ. Ҳошимов ва бошқа ўртоқлар хат йўллашган. Шу муносабат билан мухбиримиз Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти назарий физика кафедрасининг мудири, физика-математика фанлари кандидати, доцент Мамадмусо МАМАДАЗИМОВга бир неча саволлар билан мурожаат қилиб, сайёраларнинг янгича ҳаракатлари ҳақида сўнгги маълумотларни олди.

САВОЛ: Планеталар шу йилнинг май ойида америкалик олимлар Плейджмен ва Гриббинларнинг «Юпитер эффекти» китобида ёзилганидек Қуёшнинг маълум томонида бир тўғри чизиқ бўйлаб жойлашадими?

Жавоб: Ҳозирги замон астрономия фани учун планеталарнинг Қуёшга нисбатан жойлашишларини бир неча йил олдин айтишнинг ортиқча қийинчилиги йўқ. Шу нуқтаи назардан планеталарнинг шу йил май ойида Қуёшга нисбатан ҳақиқий вазиятларини бу қадар бузиб кўрсатган Плейджмен ва Гриббинларни шарафли ном — «олимлар» деган ном билан аташга ҳеч қандай асос йўқ. Гап шундаки, гарчи планеталарнинг Қуёш атрофида олдиндан белгиланган маълум даврда жойлашишларини аниқлаш анчайин мураккаб ҳисоб-китобни талаб этса-да, бироқ уларнинг бир тўғри чизиқда ётиш ёки ётмаслигини аниқлаш ортиқча мураккаб ҳисоблашларни талаб этмайди. Бунинг учун қуйидаги икки шартнинг бажарилишини аниқлаш кифоя.

Биринчи шартга кўра, барча планеталарнинг Қуёш атрофида айланиш орбиталари бир текисликда ётишлари зарур бўлса, иккинчи шартга кўра уларнинг Қуёш атрофида ҳақиқий айланиш даврлари умумий ўлчовга эга бўлмоғи зарур. Ҳақиқатда эса, планеталарнинг орбита текисликлари бир-бирига маълум бурчаклар остида ётиб, улар Ер орбитаси текислиги билан 3,5 градусдан 17,5 градусгача бурчак ҳосил қиладилар. Бинобарин планеталарнинг бир тўғри чизиқда жойлашишларининг биринчи шарти бажарилмайди. Иккинчи шартга кўра эса, планеталарнинг Қуёш атрофида айланишлари умумий ўлчовга эга бўлишлари зарур, дедик, бу деган сўз планеталарнинг бири Қуёш атрофида 2 йилда айланса, иккинчиси 4 йилда, учинчиси 8 йилда, тўртинчиси 16 йилда ва ҳоказо даврлар билан айланмоғи лозим, демакдир. Аслида сайёралар турлича чизиқли тезликларга эга бўлганликлари сабабли, маълум даврийлик билан радиал йўналишда уларнинг ўзаро яқинлашуви кузатилади. Тезлиги катта, аммо орбитал радиуси кичик бўлган Меркурий, Венера, Ер ва Марс каби Қуёшга яқин планеталар ўртасида бундай яқинлашиш тез-тез кузатилади. Бирок Юпитер, Сатурн, Уран, Нептун ва Плутон каби Қуёшдан узоқдаги сайёраларнинг бундай яқинлашуви учун ўнлаб, ҳатто юзлаб йиллар зарур бўлади. Хусусан Нептун билан Плутон 484 йилдагина бир марта маълум радиал йўналишга ўзаро яқинлашадилар. Шундай қилиб, планеталарнинг маълум радиал йўналиш бўйлаб ётишини планеталарнинг ўзаро умумий ўлчамсиз даврларини таъминлай олмайди. Бинобарин, иккинчи шарт ҳам бажарилмайди. Бундан хулоса шуки, планеталар илгари ҳеч қачон бир тўғри чизиқда ётмаган ва бундан кейин ҳам ётмайди.

САВОЛ: Унда планеталарнинг шу йил май ойида Қуёшга нисбатан, ҳақиқатда қандай ётиши ва бу ҳолат қанча давом этиши ҳақида гапириб берсангиз.

Жавоб: Планеталарнинг шу йил май ойидаги эгаллайдиган ҳолатлари ҳам нисбатан кам кузатиладиган астрономик ҳодиса бўлиб, бунда уларнинг барчаси яқинлашиш сектори дейилувчи — Қуёшдан чиққан икки радиал тўғри чизиқ оралиғида жойлашади. Аниқроғи, планеталарнинг орбиталари Ер орбита текислигида проекцияланиб, энг четдаги Венера ва Сатурнга тортилган нурлар орасидаги секторнинг бурчаги 105 градусни ташкил этади. Агар Венера ҳисобга олинмаса, у ҳолда Нептун ва Сатурн билан чегараланган сектор ичида барча планеталар жойлашиб, яқинлашиш секторининг катталиги 65 градусни ташкил қилади. Фақат Юпитер, Сатурн, Уран, Нептун каби улкан сайёралар ва Плутон билан чегараланган яқинлашиш сектори 1982 йилнинг охирига қадар 60 градусгача камаяди ва бу қарийб 1984 йилнинг охиригача сақланиб қолади. 1982 йилнинг январидан 1984 йилнинг сентябригача Ер типидаги планеталар (Меркурий, Венера, Ер ва Марс) улкан сайёралар ҳосил қилган бош яқинлашиш сектори орқали бир неча марта ўтишга улгурадилар. Хусусан, Ер бу секторни уч марта кесиб ўтишга улгуради. Биринчи марта у, сектор ичида 1982 йил апрелининг биринчи декадасидан июннинг иккинчи декадасига қадар, иккинчи марта эса 1983 йил апрелининг ўртасидан то июннинг бошларига қадар ва ниҳоят, охирги учинчи марта — 1984 йили апрелининг ўрталаридан июннинг охирги декадасига қадар бўлади.

САВОЛ: Бу даврда планеталарнинг тортиш кучлари таъсирида Қуёш сиртининг кўтарилиши сезиларли бўладими ва оқибатда бу таъсир Қуёшнинг доғли фаолиятини активлаштирадими?

Жавоб: Осмон жисмларининг ўзаро таъсирлари туфайли уларнинг сиртида кузатиладиган кўтарилиш ҳодисаси қадимдан маълум бўлиб, у ҳақдаги маълумотларимиз Ер сиртининг Ой таъсирида кўтарилишини ўрганишга асосланган. Маълумки, Ер сиртининг маълум участкаси Ой ва Қуёш таъсирида суткасига икки марта кўтарилиб тушади. Бундай кўтарилиш Ой ва Қуёшнинг ўзаро вазиятларига боғлиқ бўлиб, улар Ердан бир томонда (янги ой пайтида) ёки ўзаро қарама-қарши турганда (тўлин ой пайтида) кўтарилиш максимумга эришади. Аксинча, Ой ва Қуёшнинг вазиятлари кузатувчи учун ўзаро тўғри бурчак ҳосил қилган ҳолда (Ойнинг биринчи ва охирги чорак фазаларида) кўринса, кўтарилиш минимумга эришади.

Қуёш сиртининг кўтарилишида эса асосий ролни ўйнайдиган планеталар иккита бўлиб, улар Венера ва Юпитердир. Булардан биринчиси Қуёшга жуда яқинлиги туфайли, иккинчиси эса улкан массали сайёра бўлганидан Қуёш сиртида сезиларли кўтарилиш бера олиш қобилиятига эгадир. Хусусан Меркурий Қуёш сиртини 0,12 миллиметр, Венера 0,44 миллиметр, Ер 0,20 миллиметр, Юпитер эса 0,41 миллиметр кўтара олиш қобилиятига эга. Бошқа планеталарнинг кўтарилиш баландлиги эса санаб ўтилганларникига нисбатан жуда кам. Агар барча планеталар Қуёшдан ўртача масофаларда бир тўғри чизиққа тизилишсалар эди, у ҳолда Қуёш сиртини атиги 1,36 миллиметрга кўтара олган бўлар эди. Бироқ, юқорида эслатилганидек, 1982 йили май ойида планеталар бир тўғри чизиқда жойлашмай, 105 градусли марказда Қуёш турган доира секторида бўлганларида уларнинг таъсир кучлари қўшилиб, Қуёш сиртини атиги 0,5 миллиметргагина кўтара олади, холос.

Энди бундай кам миқдордаги кўтарилишнинг Қуёшнинг доғли фаолиятини ўзгартириш масаласига келсак, унинг сиртида доғларнинг пайдо бўлишида планеталарнинг осмондаги вазиятларининг деярли роли йўқ бўлиб, бу доғларнинг кўпайиши ва камайиши, аввало Қуёшнинг ички қисмида рўй берадиган физик жараёнларнинг оқибатидир. Тўғри, Қуёшнинг доғли фаолияти планеталарнинг Қуёш атрофидаги вазиятларига боғлиқ, деган гипотезани ўртага ташлаган астрономлар ҳам йўқ эмас. Бироқ бундай қарашни америкалик «олимлар» томонидан етарлича илмий асосга эга дейиш анчайин нодонликдан бошқа нарса эмас. Борди-ю, бундай версияга ишонилгандаям, Қуёшнинг доғли фаолиятининг ортиши, 1982 йилнинг май ойида эмас, балки шу йилнинг мартида, июлида ва ноябрьда кузатилади дейиш ўринли бўлар эди. Чунки бу ойларда Юпитер ва Венера Қуёшдан бир томонда (март, ноябрь) ва қарама-қарши томонда (июль) ётиб, барча планеталарнинг таъсирида Қуёш сиртининг кўтарилиши бир миллиметрга қадар (яъни 1982 йил май ойида кузатиладиган катталигидан 2 марта кўп) кузатилади.

САВОЛ: Планеталарнинг Қуёш атрофида бу қадар кичик секторда тўпланиши қадимда кузатилганми? Агар кузатилган бўлса, ерликлар айрим нохуш ҳодисаларнинг гувоҳи бўлишганми?

Жавоб: Ҳа, қадимда ҳам планеталар яқинлашиш сектори деб ном олган нисбатан кичик секторлар ичидан жой олганлар. Булардан энг яқинда кузатилгани 1805 ва 1845 йилларга тўғри келади. Бироқ бу йиллари Қуёш активлигининг ортиши кузатилмаган. Қуёш активлиги ўз даврийлигига «хоинлик» қилмай, 1804 ва 1848 йилларда, яъни ўз «ўрин»ларида рўй берган. Шунингдек, 1805 ва 1845 йиллари ерликлар ҳеч қандай хавфли ҳодисаларнинг шоҳиди бўлмаганлар.

САВОЛ: «Юпитер эффекти»нинг авторлари Гриббин ва Плейджменлар планеталарнинг Қуёшга нисбатан 1982 йил май ойидаги баён қилинган ҳақиқий ҳолатларидан хабар топгач, ўзларининг хатоларини тан олишдими?

Жавоб: Гарчи Гриббин ва Плейджменлар яқинда, 1982 йилнинг май ойида планеталар бир тўғри чизиқ ўрнига юқорида баён қилинган ҳолатда, яъни 105 градусли сектор ичида жойлашишларини ҳамда сайёралар таъсирида Қуёш активлиги кучаймаслиги ҳақидаги ҳақиқатга бўйин эгиб, ўзларининг бундан саккиз йил муқаддам илгари сурган «башоратлари»нинг асоссизлигини тан олган бўлсалар-да, бироқ «Юпитер эффекти» муаллифлари «йиқилган курашга тўймас» қабилида иш тутиб ўз «башоратлари»ни оқлаш мақсадида янги асос излаб «топдилар». Бу «асос»га кўра, улар яқинда 1982 йилда Қуёш активлигининг максимуми албатта кузатилади деб кўпчиликни яна бир бор ишонтиришга уриндилар. Уларнинг янги «асоси» планеталар таъсирида Қуёш, Қуёш системасининг масса маркази (барицентрдан силжишига таянади. Бундай силжиш ҳақиқатан кузатилиб, агар гигант планеталар орбиталарининг афелийларида Қуёшдан бир томонда бир тўғри чизиққа яқин йўналишда жойлашганларида (аслида бундай жойлашиш кузатилмайди), силжиши 1,6 миллион километрдан ортиқроқ катталикка эга бўларди. Ҳақиқатда эса 1982—84 йиллардан Қуёш марказининг барицентрдан силжиши ортиб бориб, 1983 йилнинг март ойида 1,5 миллион километрни ташкил қилади, кейин камая боради. 1982 йил май ойининг ўрталарида бундай силжишнинг катталиги 1,45 миллион километрга етиб, гигант сайёраларнинг яқинлашиш сектори, юқорида эслатилганидек, 65 градусни ташкил қилади. Бироқ, кузатиш натижалари ва аниқ ҳисоблашларга асосланган назарий тадқиқотлар, Қуёш марказининг Қуёш системаси марказига нисбатан силжиши ҳам Қуёш активлигининг фаолиятини сезиларли ўзгартира олмаслигини кўрсатиб, «Юпитер эффекти» муаллифларининг бу гипотезасини ҳам осонгина «елкасини ерга тегизади».

Хулоса қилиб айтганда, ҳар йилдагидек, планетамизнинг 1982 йилги фазовий сайрида ҳам унга тўсиқ бўладиган ҳеч нарса кўринмайди ва планеталарнинг баён қилинган ҳолатлари табиатнинг оддий ҳодисаларидан бири бўлиб, ҳавотир олишга заррача бўлсин асос бермайди.

Суҳбатни Т. РАСУЛЕВ олиб борди.

РЕСПУБЛИКА МУЗЕЙЛАРИДА

БИЛИМ ИЗЛАБ

Бухоро тарих-ўлкашунослик музейининг ходимлари архивлардан топган материаллар ленинчи большевик, Бухоро Республикасининг биринчи халқ маорифи комиссари Қорийўлдош Пўлатовнинг кўп ёқлама фаолияти тўғрисида ҳикоя қилади. Бу материаллар СССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган янги экспозицияга киритилди.

Муаллим Қори Пўлатов 1917 йилда Карки шаҳри меҳнаткашлари сиёсий намойишининг ташкилотчиларидан бири бўлган, қонхўр амир режими йилларида Когонда яширин иш олиб борган, шу ерда большевиклар партиясига кирган.

Амир ағдарилгандан кейин дастлабки йилларда биринчи маориф халқ комиссарининг кучғайрати билан 15 та мактаб, Карки билан Чоржўйда ўқитувчилар институтлари очилганди. Бу дастлабки ўқув юртлари чоғроқ бўлсада, улар катта иш қилган— камбағалларнинг болалари билим олишига йўл очиб берган, саводсизликни битириш учун умумхалқ юриши бошланганди.

Бухорода Қори Пўлатов номидаги кўча бор. Эрталаб бу кўчада синфхоналарига ошиқаётган болаларнинг овози эшитилади. Бу қадимги шаҳарда бугунги кунда олий ўқув юртлари, техникумлар, ҳунар-техника билим юртлари ишлаб турибди. Бу эса большевиклар фидокорона хизмат қилган, муаллим Қори Пўлатов ўз ҳаётини бағишлаган революция ишининг асосий ғалабаларидан биридир. Музей экспозициясига қўйилган ҳужжатлар ана шулар тўғрисида ҳикоя қилади.

АСРЛАР ОША САЁҲАТ

Қадимги Самарқанд заргарлари қўлидан чиққан буюмлар Ленинград ва Самарқандда бирданига икки экспозицияни безади. Безак буюмларнинг оригиналлари эрмитажда қолавердию, уларнинг ҳажмий тасвири — голография ёрдами билан олинган «эгизлари» шаҳар тарих музейида ўтмиш асрлар усталари асарларининг виставкасида марказий ўринни эгаллади.

Бежирим ганчкорлик ишлари, қабартма нақшли рангли шиша, кулол ва темирчилар, кандакор ва ўймакорларнинг ишлари нафосат дунёсига мароқли сайр қилмоққа имкон беради.

Таъмирчилар шу буюмларни авлодлар учун сақлашда ёрдам бердилар. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси археология институти химиявий технологик тадқиқотлар лабораториясининг ходимлари Афросиёб шаҳристонидан олимлар топган машҳур суғдийлар саройи расмларини таъмир этиш ва мустаҳкамлаш борасидаги нозик ишларни ниҳоясига етказдилар. Номаълум рассомнинг шу монументал «полотно»си элчилар қабул қилинишини тасвирлайди. Музейда шу расмнинг нусхаси қўйилган, тез орада ҳавонинг ҳарорати ва намлиги бир зайлда сақланадиган махсус залда унинг асл нусхаси қўйилади.

[ЎзТАГ].

БИЗ ШАРҚДАН БОРГАНМИЗ

Адҳам ҲАМДАМ, назармат.

ҚАНОТЛИ ҚАҲРАМОН

Тошкент марказидаги Ленин проспектида, мовий гумбазлар рўпарасидаги улкан, шинам бинонинг учинчи қаватидаги икки хонали уйда учувчи, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Абдусаттор Эшонқулов рафиқаси Фотима опа билан истиқомат қилади. Бу хонадонга турли жойлардан тез-тез телефон бўлиб туради. Мактаблардан, корхоналардан, қишлоқлардан, ҳарбий қисмлардан одамлар келиб, Эшонқуловни ўз коллективлари билан учрашувга таклиф қилиб, бирга олиб кетадилар.

Учрашувга борар экан Абдусаттор ака орденлари тақилган камзулини кияди, жанговар учувчи полкдош дўстлари, фронт хотиралари, шунингдек, ўзи ҳақида ҳам сўз юритган, дастхат ёзиб, эсдалик учун юборган китобларни қўлга олиб, йўлга тушади. Уни кутиб залда ўтирган кўплаб кишиларга, ўзининг Улуғ Ватан уруши фронтларидаги хизматлари ҳақида ҳикоя бошлайди. Шундай вақтларда ўша оловли йиллар кўз олдида намоён бўлади. Тошкентда ўтган болалик йиллари, ишчи мактабларида таҳсил кўргани, тўқимачилик комбинатида ишлагани, учувчиликни орзу қилиб, бу мақсадга эришиш учун қанча уринганликлари, охири ўзи мустақил осмонга парвоз этганлигини бир дунё қувонч ҳамда ифтихор туйғулари билан ёдга олади.

Абдусатторнинг болалик йиллари Тошкентнинг иккинчи Ракат мавзуида ўтган. Шу ерда 1916 йилда дунёга келган. Ўзидан бошқа оилада бир акаси ва опаси бўлган. Отаси Эшонқул ота моҳир бинокор эди. У икки ўғлини ўзидай яхши ҳунар эгаси бўлишини истайди. Шунинг учун катта ўғли Абдуғаффорни Тошкент темир йўли устахонасига шогирдликка беради. Абдуғаффор зийрак, тиришқоқ ўспирин эди. У тез вақт ичида устозлар ёрдамида корхонанинг қўли гул устасига айланди. Бутун ҳаёти ана шу Октябрь революцияси номли гигант корхонада ўтади. Абдусаттор гоҳи отасининг ишига ёрдамлашар, гоҳи акасининг ёнига бориб заводда темир йўлчи механик бўлиб ишлагиси келарди.

Шундай вақтларда отаси бу кенжатой, чинор қоматли, ўткир зеҳнли, бургут нигоҳли ўғлини ёнига ўтказиб, «Мен ва аканг ишлаяпмиз, сен эса ўқишга интил, яхши билим эгаси бўлиб олсанг, дунёнинг бахту саодати сенга кулиб боқади», дерди. Акаси Абдуғаффор ҳам ҳунар эгаллаш учун аввал яхши билим эгаси бўлишни маслаҳат берарди.

Акаси Абдуғаффорнинг ёнига бориб, кучли моторларнинг бир меъёрда гуриллаб ишлаб турганини кўрганда «Бу айланма паррракларда гап кўп экан» деб ўйларди. Шундай вақтларда уйлари тепасидан ҳар куни учиб ўтадиган самолётларнинг қулоқни қоматга келтирувчи ҳайбатли гулдуросларини, сўнгра эса самолётларнинг овози аста пасайиб бориб аэродромга секин қўнишларини ва у ердан парвоз этишларини ҳаёлга келтириб, самолётларни ремонт қилувчи механик бўлишни истарди.

Бир куни Абдусаттор отасига «ҳунар ўргатадиган ўқишга кираман» деб қолди ва кўп вақт ўтмай отасининг розилиги билан 1934 йилда Тўқимачилик комбинати қошидаги ҳунар мактабига ўқишга кирди. Икки йил бу ерда таҳсил кўргандан кейин, тўқимачилик комбинатига мастер ёрдамчиси бўлиб ишга кирди. Фабрикада яхши ишлаб комсомол сафига қабул қилинди. Корхона ёшлари уни ўзларининг сардорлари деб билишарди, уларнинг ишончини оқлаш учун Абдусаттор ишда намуна кўрсатиб, кундалик топшириқни бир ярим— икки баробар ошириб бажариш билан бирга жамоат ишларида актив қатнашди.

Тўқимачилик комбинати ёш ишчи Абдусатторни техника тилини пухта билишга, механизмларни моҳирлик билан бошқаришга ўргатди. Комбинатдаги уч йиллик иш фаолияти бу ёш комсомолнинг янги умидлар сари дадил қадам ташлаб боришга катта имкониятлар яратди. Тажрибали ёш тўқувчи, фаол комсомол аъзоси Абдусаттор Эшонқуловни Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ҳарбий авиация мактабига ўқишга юборди. Абдусаттор бу йўлланма билан 1937 йилда кўпдан бери орзу қилиб юрган даргоҳга кириб борди. Ўқишни 1939 йилда муваффақиятли тамомлаб, авиация бўлинмаси командирлари малакасини ошириш курсига самолёт механиги бўлиб ишга тайинланади. Бу ерда 1941 йил ёзигача ишлади. Унинг қўлидан ремонт талаб бўлган турли типдаги самолётлар ўтарди.

Меҳнатинг яхши натижа бериб, уни кишилар ҳурмат билан тилга олишса, бундан ортиқ қувонч бўлмайди, кишига. Абдусаттор ҳам ремонтдан чиқариб парвоз эттирган самолётларини бошқарган учувчилардан кўплаб раҳмат сўзлари эшитди. Шундай вақтларда ремонтдан чиққан янги бир машинанинг ичига кириб олиб, «Бир куни мен ҳам сени бошқараман, сени фақат ердагина эмас, балки осмонда ҳам қўлларимга итоат қилишингни истайман» дерди. У устахонанинг моҳир кишиларидан эди. Самолётнинг тилини биладиган, тажрибали механик. Учмаса ҳам, учувчилардан кам жойи йўқ авиатор эди. У ҳавога кўтарилган лочинлар қаторида бўлишни кўнглига тугиб қўйган эди.

Ёзнинг сўлим бир палласида устахонага нохуш хабар келди. Фашистлар Германияси она-Ватанимизга хиёнаткорона бостириб кирибди. Устахонада митинг бўлди. Ремонтдан чиққан машиналарнинг биттаси ҳам қолмай, фронт томонга учиб кетди. Устахонада қолган, ҳали навбат кутиб ётган ремонт талаб самолётлар ёнида иш қизиб кетди. Кеча-кундуз дам олмай ҳамма меҳнат қиларди.

Уруш нафаси Абдусаттор ишлаб турган жойга ҳам етиб келди. Харьков, Белгород ва бошқа шаҳарлар тепасида ҳаво жанглари бўлаётганлиги, у ерларда кўп сонли авиация кучига эга бўлган душманга қарши ҳаёт-мамот жанги олиб бораётган учувчиларимизнинг мислсиз жасоратлари, оғир йўқотишлар ҳақида хабарлар эшитилиб турарди. Абдусаттор ҳавога кўтарилишга, душманнинг қонли йўлини тўсишга аҳд қилди. Устахона бошлиғига ариза кўтариб борди. Унинг илтимоси қондирилди. Бошлиқ «қайси самолётни бошқармоқчисан» деб сўради. Абдусаттор устахонада МИГ—3, ЯК—1, И—16, И—153 қирувчи самолётларни ремонт қилиб, уларни бошқаришни билганлигини айтиб, «мақсадим — штурмчи — бомбардимончи бўлиш» деди. Бошлиқ унга бу жанговар ишда муваффақиятлар тилади.

Ниҳоят унинг орзуси ушалади. Ҳарбий авиация мактабига ўқишга юборилди. Ўқишни яхши баҳолар билан тугатиб, 1943 йилда Смоленск областида гитлерчи босқинчиларга қарши жанг олиб бораётган 1-Ҳаво армиясининг 233-дивизиясига хизматга юборилди. У учувчи бўлиб жангларда қатнаша бошлади.

Ер фарзанди ҳавога кўтарилганда, табаррук заминнинг меҳрини янада кучлироқ сеза бошлайди. Унинг осойишта, гул ва баҳор қўйнида бўлишини истайди. Лекин унинг бағрида душманлар томонидан ажал оташлари аланга олганда, унга бефарқ қараб туролмайди. Душман ёндирган оловни ўчиришни ўзининг муқаддас бурчи деб билади. Мана Абдусаттор жанг бўлиб турган ерлардан учиб бормоқда. Душманнинг темир йўл станциясида тўпланган жонли кучи ва техникасини яксон қилиш вазифаси топширилган. Темир йўлга боргунча, йўлда душман истеҳкомлари жойлашган қишлоқлардан ва далалардан ўтишга тўғри келади. Қишлоқнинг номигина қолган. Уйлар ёндириб юборилган. Далалар ковлаб, чуқур хандақларга айлантирилган. Душманнинг оёғи етган ердан тутун бурқсийди. Аҳоли қириб юборилган. Йўлларда, қишлоқ четларида гуноҳсиз қариялар, болалар ва аёлларнинг жонсиз таналари кўринади. Дарахтзорлар куйиб, синиб, кўмирхоналарга айланиб қолган.

Штурмчи самолёт шерикларидан қолмай, шиддат билан белгиланган жойга учиб бораяпти. Темир йўл станцияси узоқдан кўринди. Душман эшелонини панага олганга ўхшайди. Ёғоч ортилган вагонлар кўринади. Абдусаттор ёғоч ва тахталар кўзни чалғитиш учун тўп, танклар устига ёпиб қўйилганини сезди. Станциянинг душман томонидан ёндириб юборилган, ўқ, снаряд ва бомбалардан вайрон қилинган бинолари лочинларимиздан ёрдам сўрагандай тутаб ётарди. Тўрт штурмчи марра устига етиб борди. Бошловчи команда бериб, ҳужумга ўтди. Унинг орқасидан Абдусаттор шўнғиди. Замбарак ўқлари нишонга тўғри бориб тегди. Ракета ўқлари ҳам панага олинган вагонларда алангга кўтарди. Душман эшелонидан, ундаги бор ҳарбий куч ва аслаҳасидан ажралди.

Абдусаттор шериклари билан орқага қайтар экан, самолётини сал ўнг ва чап томонга қанотини қийшайтириб, ўйнагиб келарди. Командири унинг бу ножўя «ишини» кўрсада, индамади. Қисмга қайтиб келгандан кейин аввал қиттай танбеҳ олди, кейин орденга тақдим этилганлигини билди.

Шу куни биринчи ҳарбий топшириққа борганлиги ва мўлжалланган душман кучларини яксон этиб, эсон-омон аэродромга қайтиб келганлигини ота-онасига ёзиб юбормоқчи бўлди. Снаряддан қилинган қўлбола чироқ нурида Тошкентга хат ёзишга ўтирди. Хонада ўзидан бошқа ҳеч ким йўқ эди. Чироқ липиллаб, отасининг уйида бир умр ёниб келаётган лампа чироқни эслатарди. Танча устига косани тўнкариб қўйиб, жинчироқнинг хира нурида дарс тайёрлаганлари эсига тушди. Ўша дамларда уйлари устидан гувиллаб учиб ўтган самолётларни ўйлаганида, учувчи бўлишни орзу қилганлари ёдига келарди. Энди эса шиддатли жанглар бораётган жойда штурмчи самолётда жанговар топшириқни бажариб, аэродромга қайтди, мана уйига хат ёзиб ўтирибди.

Ота-онаси эшикдан кириб келгандай туюлади. Отаси арзон матодан тикилган тўн, эскириб, ранги кетган дўппида, оқарган соч-соқоллари сийраклашган ҳолда ҳаёлида намоён бўлади. Ойиси Турсун ая эса анча озиб, шалвираб, кўзлари хиралашгандай, юзида ажинлари кўпайгандай ёдига келади. Паҳлавон келбатли ота-онаси Абдусатторни ерга-кўкка ишонмасдилар. Айниқса акаси уруш арафасида вафот этгандан кейин улар Абдусаттор қаерда бўлса, уни тез-тез йўқлаб, Тошкентга учувчи бўлиб, қайтиб келишини истаб хат ёзардилар. У ҳам соғинган ота-онасига, синглисига тез-тез хатлар жўнатарди. Жанг майдонидан жўнатган хати Тошкентга етиб борса, уйдагилар нақадар ҳурсанд бўлишларини яхши кайфият билан ёдга келтириб ўтирарди.

Отаси хат йўллаганида уни парашютда сакрашини эсига солиб, осмону фалакдан ерга тушмоқчи бўлса, эҳтиёт бўлишини тушунтирар эди. Штурмчи самолёт учувчиларига парашют керакмас, чунки бизнинг самолётлар ер бағирлаб учади деб ўзига далда берарди. Лекин авиация бўлинмасида уни учувчиликка тавсия этишганида ундан парашютда сакрашни биласизми деб сўрашди. Абдусаттор авиация командирлари тайёрлаш курсида таълим олиб юрганда, парашютда сакраганини ёдига олди. Командирларга парашютдан сакрашни билишини айтди. Лекин биринчи бор сакраганда, кўнгли ваҳима олиб, осмонда гардиш ипак қанот остида ерга шўнғиб кетганда юрагини ваҳима босганлигини эслади. У паҳлавон келбатли, тоши оғир йигит бўлганлиги учун, осмонда уни ерга олиб кетаётган парашют арқонлари узилиб кетадигандай уларга ташвишли нигоҳ ташлаб қўярди.

Ердан уни кузатиб турган командирлар хотиржам эдилар. Чунки парашют вақтида очилиб, Абдусаттор белгиланган жойга тезлаб етиб келган эди. Ерга қўниши ҳам кўнгилдагидек ўтди. Командирлар уни парашютда биринчи марта сакраши муваффақиятли ўтганлиги билан табрикладилар.

Ота сўзи фарзандни эзгу йўлга бошлайди. Абдусаттор қаерда бўлмасин ота васиятларини дилига жо қилиб, жангга кирарди. Хоҳ кундузи, хоҳ кечаси бўлсин «падари бузрукворим менга зафар истайдилар, уларнинг ниятларига яраша ҳаракат қилсам, ҳеч қачон кам бўлмайман» дерди.

Жангда ҳам пухта бўлмасанг душманинг сени доғда қолдириб кетади, дер эди. Шу фикр у осмонга кўтарилганда ҳам дилида такрорланарди. Бир воқеа унинг ёдидан асло кўтарилмайди. 1944 йилнинг июнь ойи эди. Белоруссия ерларида шиддатли жанглар борарди. Душманнинг катта кучи Могилев, Бобруйск, Витебск атрофида қуршаб олиниб, яксон этилаётган эди. Гитлер ўзининг қуршовда қолган қўшинларини ҳалокатдан қутқазиш учун жанг майдонига янги кучларни ташлаётган эди. Ҳавода ҳам ёвнинг «ёвуз» кузғунлари кўпайиб қолган эди.

Қўмондонлик қуршовда қолган босқинчиларнинг биттаси ҳам жазодан қутилиб қолмаслиги учун тадбирлар белгилади. Жанг майдонига механизациялаштирилган янги қисмлар келтирилди. Осмондан душманнинг тўпланган жойларини бомбардимон этиб, уни ҳолдан тойдириб, кейин батамом яксон қилиш учун шиддатли ҳамла бошланди.

62-штурмчи авиация полкининг командирларидан бири катта лейтенант Абдусаттор Эшонқулов штабга чақирилди. Душман қуршовдан чиқиш учун Минскка борадиган тош йўл яқинига танклар колоннасини келтирганлиги хабар қилинди. Душманнинг зирҳли машиналарини яксон этиш Эшонқулов бўлинмасига топширилди. Абдусаттор уч шеригини олиб, ҳавога кўтарилди. Ўрмон устидан пастлаб тўртта «ИЛ—2» штурмчи самолётимиз душман тўдаси томон шиддат билан учиб кетди.

Душман ўзининг танклар колоннасига бизнинг самолётларимиз ҳужум қилиб, шикаст етказишига кўзи етиб, зенит тўпларини ҳозирлаб қўйган эди. Эшонқулов мўлжалланган жойга етиб борди. Душман қисмлари ҳамла қилаётган қисмларимизнинг олдинга силжишига ҳалал бераётган эди. Абдусаттор шериклари билан манёвр қилиб, ёв зенит тўпларига чап бериб, унинг танкларига бомбалар ёғдира бошлади. Абдусаттор звеноси душман танклари устига бир марта ҳужум қилиб, учиб ўтиб, иккинчи марта бомба ёғдириш учун нишонга шўнғий бошлаганда, душманнинг қирувчи самолётлари пайдо бўлиб қолди. Самолётларимизнинг орқа томонида ўтирган ўқчи-радистлар кучли пулемётларини ишга солдилар. Душман дош бера олмади. У яқинлашишга қўрқди. Бу пайтдан фойдаланган штурмчиларимиз яна душман танклари устига ажал оташини ёғдирдилар.

(Давоми бор).

Ўзбекистон Давлат филармонияси «Шодлик» ашула ва рақс ансамблининг ҳар бир чиқишини томошабинлар олқишлар билан қарши олишади. Бунинг боиси мазкур ансамбль ўз репертуарини янги қўшиқ ва рақслар билан мунтазам янгилаб бораётганлигидир. Ансамбль санъати, ранг-баранг концерт номерлари билан республикамиздан ташқарида ҳам машҳур.

СУРАТДА: ансамблнинг рақоса қизлари.

С. Маҳкамов фотоси.

ТО Справкалар бюроси — ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Е. АЛИМОВА: Тикувчиликдан хабарим бор. Шароитим бирор корхонада ишлашни кўтармаяпти. Айтингчи, қайси корхоналардан уйда бажариш учун иш олиш мумкин?

Жавоб: «Чевар» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Сувенир», бадиий буюмлар фабрикаларига ишга кириб, вазифани уйда бажариш мумкин. Бинобарин, Сиз шу корхоналардан бирининг кадрлар бўлимига учрашишингиз керак.

* * *

З. МУСАЖОНОВ: Мен келгуси йил пенсия ёшига тўламан. Айтингчи, қарилик бўйича пенсия олишим учун қайси даврдаги маошим ҳисобга олинади?

Жавоб: Қарилик пенсияси миқдорини аниқлаш учун охирги 12 ойдаги ёки пенсияга мурожаат этиш олдидан охирги ўн йилнинг исталган узлуксиз беш йилдаги ҳақиқий ўртача ойлик иш ҳақи олинади. Қўшимча маълумотни район социал таъминот бўлимидан билиб олишингиз мумкин.

* * *

Н. АҲМАДЖОНОВ: Менга муваққат ходимларни ишга қабул қилиш тартиби ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Маълумки, аниқ сабабларга кўра вақтинчалик ишга келмаётган ходимларнинг иш жойи, яъни лавозими сақланади. Уларнинг ўрнига тўрт ойгача муддат билан ишга қабул қилинган ишчи ва хизматчилар муваққат ходимлар ҳисобланади. Муваққат ходим сифатида ишга қабул қилинаётган шахслар бу ҳақда меҳнат шартномасини тузиш вақтида огоҳлантирилиши лозим. Ишга қабул қилиш тўғрисидаги буйруқда мазкур ходим вақтинча ишга қабул қилинаётганлиги, албатта қайд қилинади ёки унинг ишлаш муддати кўрсатилади. Бундай ходимлар учун ишга қабул қилишда синаб кўриш муддати белгиланмайди.

* * *

А. МАҲМУДОВ: Биз таниқли ҳинд киноактёри А. Баччан роль бажарган фильмлар ҳамда шу актёр ижодига қизиқамиз. Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Амитабх Баччан бугунги кунда ҳинд кино санъатида ўз ўрнига эга бўлган истеъдодли актёрлардан ҳисобланади. У дастлаб Хўжа Аҳмад Аббоснинг «Етти ҳинди» фильмида биринчи бор суратга тушган эди. Шундан буён у роль ижро этган фильмлар сони 200 дан зиёдни ташкил этади. «Кишанлар», «Муҳаббат— бу ҳаёт!», «Қасос ва қонун», «Савдогар», «Муҳаббат давом этади» каби фильмларда ажойиб образлар яратган таниқли актёр ҳозир ҳар йили 40 дан ортиқ бадиий фильмда суратга тушмоқда.

* * *

Б. РОЗИҚОВ: Яқинда ишлайдиган жойимда пенсияга чиқдим. Айтингчи, сўнгги иш жойимдаги ўзаро ёрдам кассаси аъзоси бўлиб қолаверишим мумкинми?

Жавоб: Касаба союзи аъзоси бўлган, ўз саломатлиги ва кексалиги туфайли ишлашни тўхтатган, ўзаро ёрдам кассасида аъзо бўлиб турган пенсионерлар ўзларининг сўнгги иш жойларидаги ёки касаба союз учётида турган жойларидаги кассаларнинг аъзоси бўлиб қолишлари мумкин.

ОМАД ТУФАЙЛИ ДУРАНГ

«ПАХТАКОР» — «ТОРПЕДО» (ҚУТАИСИ) — 0:0.

«Пахтакор»: Яновский, Якимцов, Бойметов, Журавлев, Денисов, Петрушин, Бондаренко, Якубик, (Билолов), Новиков, (Кабаев, 46), Амриев, Семенко.

«Торпедо»: Кантария, Гвадзабия, Чилая, Меликия, Челидзе, Коргалидзе (Чкареули), М. Мачаидзе, Жоржания, Мегреладзе, Жаржания (Боголадзе), Буркадзе.

Ўйин давомида Челидзе, Жаржания, Денисовлар судьядан огоҳлантириш олишди.

Учрашув арафасида дублерлар составн ўртасида бўлган беллашувда майдон эгалари ажойиб натижани қўлга киритдилар. Улар меҳмонларнинг дарвозасига беш марта тўп киритдилар. Тошкентликлардан Олег Пак икки марта, Хайитбой Ирисбоев икки марта, Виталий Жилкин бир марта дарвозани нишонга олди. Агар биз Олег ва Виталийнинг тез ҳаракатлари, комбинацияларни якунлашларига кўникиб қолган бўлсак, Наманганнинг «Навбаҳор» командасидан «Пахтакор»га қабул қилинган ёш ўйинчининг муваффақияти мухлисларни хурсанд этди. Футбол мутахассислари, спорт журналистлари бу ўйинчини ва у билан бирга учрашувда ўзини кўрсатган ёш ўйинчиларни эътиборга олиб қўйишди. Улар энди бу ўйинчиларнинг маҳоратларини оширишларини синчиклаб кузатиб боришади.

Марказий «Пахтакор» стадионида радио тармоқлари орқали дублёрлар состави ўртасидаги учрашув натижаси эълон қилинганида мухлислар беихтиёр қарсак чалиб юборишди. Бу хурсандчилик билан улар «Пахтакор»нинг асосий составида майдонга чиққан ўйинчиларни ҳужумкор ўйин кўрсатишга чорлашган эди.

Учрашувнинг дастлабки минутларида ҳамма нарса ўз жойида бўлди. Ўз услубларига содиқ қолган тошкентлик футболчилар тез ва шиддатли ҳужум уюштира бошладилар. Новиков, Амриев, Семенколарнинг қанотлар бўйлаб олдинга ташланишлари Якубик, ва Журавлевларнинг майдон маркази бўйлаб жарима майдонига киришлари билан алмашланиб турди. Кантария қўриқлаётган дарвоза бир неча марта ҳавфли вазиятларда нишонга олиниши мумкин эди. Лекин айрим ҳолларда пахтакорчилар нишонни аниқ мўлжалга ололмадилар. Айрим ҳолларда эса — Новиков, Якубик, Амриевлар тўпга ўз вақтида етиб боришолмади. Хоккейда бўлгани сингари дарвозабон қўлидан чиқариб юборган тўпни мўлжалга йўллашни уддалай олишмади. Ваҳоланки, бундай ҳол бир марта бўлгани йўқ.

Орадан вақт ўтиши билан майдондаги вазият тенглаша бошлади. Натижасиз ҳужумдан чарчаганликлари ёки бошқа сабаб туфайли пахтакорчилар суст ҳаракат қила бошладилар. Худди шу нарса ташаббусни меҳмонларнинг қўлига ўтишига сабаб бўлди. Ҳимояланишга асосий эътибор бериш билан бирга улар олдинги маррада аниқ ҳаракат қила бошладилар. Умидлари Жаржания ва Мегреладзеларнинг тез ҳаракатлари билан ҳужумни ниҳоясига етказиш эди. Уларнинг амалга оширган планлари тандем усулини эсга солди. Меҳмонларнинг уста ярим ҳимоячиси Манучар Мачаидзе уларни тўп билан таъминлаб турди. Гапнинг тўғрисини айтганда, уюштирилган бир неча ҳужум жуда ҳавфли бўлди. Баланд бўйли, жисмоний жиҳатдан бақувват, тезкор, юксак техник маҳоратга эга бўлган Жаржания ва Мегреладзе бир неча марта жарима майдонига кириб боришди. Пахтакорчиларнинг бахтига улар дарвозани аниқ нишонга ололмадилар. Бир марта ҳавфли вазиятдан Яновский жуда моҳирлик билан чиқди. У ўзига қарши яккама-якка чиққан Мегреладзедан тўпни олиб қўйишга муваффақ бўлди.

Бу кутилмаганда уюштирилган ҳавфли ҳужумлар пахтакорчиларни тез ҳаракат қилишга ундади. Улар яна тезкор ва шиддатли ўйин кўрсата бошладилар. Қанотлар бўйлаб уюштирилган ҳужумлар айниқса ҳавфли бўлди. Жумладан, Амриев катта тезликда меҳмонларни жарима майдонига ёриб кирди. У тез ҳаракатлари билан меҳмонларнинг бир неча ҳимоячи ва ярим ҳимоячиларини алдаб ўтди. Жарима майдонига кириб бораётганида эса уни қоидани бузиш билан тўхтатиб қолишди. Учрашув судьяси дарҳол ўн бир метрли белгидан тўп тепиш лозимлигини кўрсатди.

Бу сафар ҳужумчи билан дарвозабон бир-бирига қарши туришди. Тажрибали Якубик хатога йўл қўйди. У дарвозабон ўз ўрнидан қимирлаганини кўрган эди. Шунга қарамасдан тўпни у ташланаётган томонга тепди. Шу боисдан ҳам Кантария тўпни ушлаб қолди. Дарвоза аниқ нишонга олинганида ўйин тақдири ҳал бўлиши мумкин эди.

Бундай ҳодиса футбол ўйинида жуда кам бўлади. Энг реал имкониятдан фойдаланилмаганлиги ачинарлидир. Яна шуни ҳам айтиш керакки омадсизликдан тушкунликка тушмаслик керак. Яхши ўйин кўрсатиш билан учрашув тақдирини ўз фойдасига ҳал қилишга интилмоқ лозим. Шундай бўлиши керак эди. Лекин учрашувнинг сўнгги дақиқаларида тошкентликларнинг ўйини бутунлай қовушмай қолди. Меҳмонлар учрашув тугаганлиги ҳақида судья ҳуштак чалиши олдидан ҳисобда олдинга чиқишлари мумкин эди. Бу сафар ҳам Мегреладзе «Пахтакор»нинг дарвозабони билан яккама-якка чиқиб, нишонни аниқ мўлжалга ололмади.

Шундай қилиб учрашувда ҳисоб очилмади — 0:0. Тан олиш керакки «Пахтакор» ўз майдонида ниҳоятда бўш ўтказган учрашувда энг зарур бўлган бир очкони сақлаб қолишга муваффақ бўлди. Энди ҳамюртларимиз сафарда уч ўйин ўтказишади. Дастлаб «Қайрат» билан кейин эса Москвада «Спартак» ва «Динамо» билан масъулиятли учрашувлар бўлади.

Ўзгаларнинг майдонида, машҳур рақибларнинг майдонида бўладиган бу учрашувларнинг натижалари «Пахтакор»нинг ўйинида сезилаётган сусткашлик вақтинчаликми ёки доимийми эканлиги ҳақидаги саволга жавоб беради. Бу ҳақда команданинг тренерлари жиддий ўйлаб кўришлари ва тўғри хулоса чиқаришлари лозим.

Э. АВАНЕСОВ.

«ПАХТАКОР» ҲАҚИДА 17 ФИКР

Гиви НОДИЯ,
Кутаиси шаҳри «Торпедо» командасининг катта тренери, халқаро классли спорт мастери.

Станислав СТАДНИК,
«Пахтакор» командасининг собиқ ҳужумчиси.

Менинг эски қадрдонларим бўлган бу икки мутахассис стадионнинг икки томонида учрашувни кузатиб боришди. Бундан бир ярим ой аввал «Торпедо» командасига устозлик қила бошлаган Гиви Нодия майдоннинг яқинида бир ярим соат асабийлашиб ўтирди. Станислав Стадник эса «Пахтакор»нинг энг яхши кўрадиган мухлиси сифатида 22-қатордан жой олди.

Таблода фақат ноллар қолган бу учрашув ҳақида улар нима дейиши мумкин?

Нодия: «Ўйин ниҳоятда қийин бўлди. Бундай иссиқ ҳароратда фақат югуришгина эмас, ҳатто стадионда ўтириш ҳам жуда мушкул. Шу боисдан ҳам мен стадионда учрашувнинг боришини кузатиб борган 16 минг томошабинга таъзим қиламан.

Шогирдларимнинг ўйинидан хурсандман. Улар аниқ ва усталик билан ҳаракат қилиш туфайли дуранг натижага эришдилар. Улар чемпионат пешқадамининг шиддатли ҳужумларига бардош бериб, етуклик имтиҳонидан ўтишди. Иссиқ ҳароратни писанд ҳам қилишмади. Тўғрисини айтганда омадимиз келганда учрашувда ғалабага эришишимиз мумкин эди. Кам деганда уч марта ҳужумчиларимиз дарвозабон Яновский билан яккама-якка чиқишди. Мезбонларнинг ҳимоячилари йўл қўйган хато туфайли шундай бўлди. Ҳар ҳолда сафарда қўлга киритилган бир очконинг қиймати кейинроқ маълум бўлади.

Ўйин ҳақида гапирганда пахтакорчилар яхши ҳаракат қилмаганликларини айтиб ўтиш керак. Мен тошкентликлардан, айниқса, ярим ҳимоячи ва ҳужумчилардан тез ва қатъий ҳаракат қилишларини кутган эдим. Тўғри, бир учрашувни томоша қилиш билан команда ҳақида умумий тушунча ҳосил қилиш қийин. Шунга қарамасдан бир нарсани айтиш мумкинки, тошкентликларнинг кўплари тўпни майдон марказида бир-бирларига узатиш билан машғул бўлишяпти, ҳимоядан ҳужумга жуда сусткашлик билан ўтишди. Стандарт ҳолатлардан самарали фойдаланишмаяпти. Ҳатто ўн бир метрли белгидан тепилган тўпни ҳам Якубик дарвозага йўллай олмади. Агар тўп дарвозага киритилганда ўйинда жуда катта ўзгариш бўлар эди.

Тошкентликлардан Амриев ва Петрушинларнинг ҳаракатлари менга маъқул бўлди. Амриев майдонда жуда тез ҳаракат қилиб, меҳнатсеварлиги, юқори техник маҳоратга эга эканлиги билан ўзини кўрсатди, командадошларини олдинга ундаб турди. Петрушин эса бой тажрибасидан фойдаланиб ҳимоячиларга ёрдам бериб турди. Тактик жиҳатдан юқори маҳорат кўрсатиб, ҳужумчиларга ҳам ёрдам бериб турди. «Пахтакор»нинг қанот ҳимоячилари йўл қўйган хатоларида бу ўйинчини айблаб бўлмайди.

Назаримда «Пахтакор»нинг ўйинида ҳозир сезилаётган сусткашлик ёш ўйинчиларнинг чарчаб қолганликлари, жисмоний жиҳатдан ўта ҳориганликларидангина эмас, балки пешқадамликнинг ўзига хос масъулиятини кўтара олмаганликларидандир. Бу оғир юкни кўтариш учун ёш ўйинчилар ўзларида ирода топишлари керак».

Стадник: «Очиғини айтганда, бу учрашув ҳамшаҳарларимиз учун ниҳоятда қийин бўлишини кутган эдим. Чунки «Нефтчи» командаси билан бўлган учрашувдаёқ «Пахтакор»нинг ҳаракатдаги мазмундорлик йўқолганлигини сезган эдим. Шунга қарамасдан команданинг мухлиси сифатида йигитларимиз чиройли ва ҳужумкор ўйин кўрсатишларига умид қилган эдим. Одатда пешқадам команданинг ўйинчилари ҳамиша ҳужумкор ўйин кўрсатишади.

Афсус билан айтиш керакки, бундай бўлмади. Бир неча марта шиддатли ҳужум уюштирганларидан кейин пахтакорчилар ташаббусни қўлдан бериб қўйишди. Улар майдон бўйлаб маневр уюштирмай қўйдилар, дарвозага энг қисқа йўлни топиш учун жон куйдиришмади. Ваҳоланки, актив ўйин, фидокорлик кўрсатмасдан дарвозани нишонга олиб бўлмайди. Шунингдек, ҳужумларнинг бир хиллиги ҳам мени тажжублантирди. Агар пахтакорчилар аввалги учрашувларида жуда кўп техник усулларга амал қилиб тез ҳаракат қилишган бўлишса бу учрашувда мазмундор ўйин кўрсатиша олмадилар. Узоқ масофадан туриб бир-бирига тўп ошириш, ҳужумни гоҳ у қанотдан, гоҳ бу қанотдан уюштиришга аҳамият беришмади. Ўта иссиқ шароитда тўпни узоқ масофадан бир-бирига узатиш фойдадан ҳоли эмас. «Пахтакор»да биз ўйнаган вақтимизда Геннадий Красницкий билан худди ана шундай усулга амал қилар эдик. Узоқ масофадан туриб, ҳимоячиларнинг орқа томонига узатилган тўп кутилмаган вазиятни вужудга келтирар эди. Шу боисдан ҳам тўпни майдон марказида ўта хотиржамлик билан бир-бирига узатилиши менга бутунлай маъқул бўлмади.

Футбол ўйинининг яна бир ҳислати ҳақида гапирмоқчиман. Тошкентликларга иссиқ шароитда ўйнаш рақиблар учун ўйнашга нисбатан осон деб ким айтганини билолмайман. Бу бутунлай нотўғри. Кўп йиллик тажрибадан шу нарса маълумки, маҳаллий команда иссиқ шароитда ўйнашдан матчдан-матчга чарчаб боради. Ваҳоланки, пахтакорчилар иссиқ шароитда яшашади, машқ ўтказишади. Шу боисдан ҳам ёзги ойларда учрашувларни 19.00 да ёки 19.30 да бошлаш мақсадга мувофиқ. Бу нарса футболчилар ҳам, томошабинлар ҳам қулай бўлади».

СУРАТЛАРДА: «Пахтакор» — «Торпедо» (Кутаиси) учрашувидан лавҳалар.

Р. Загратдинов фотолари.

Редактор ўринбосари С. Б. ЕҚУБОВ.

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

«ЛЕЙТЕНАНТ КЛИМОВ ҲАҚЛИ»

ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ

ЧИҚАРДИ

Сценарий муаллифи — Л. Крейн.
Режиссёр — О. Дашкевич.
Ролларда: А. Ростоцкий, П. Шелохонов, П. Иванов ва бошқалар.

Фильмнинг бош қаҳрамони — ёш денгизчи-сувости матроси, штурман Павел Климов профессионал аъло тайёргарлик кўрган флотни чинакам севувчи сергайрат офицер. Узоқ денгиз сафаридан қайтган Павел хотини хиёнат қилганидан хабар топади. Бундан ғазабга келган Павел рақибини омма олдида уради.

Қўмондонликнинг қарори жиддий: Климов ўз вазифасидан олиб ташланади ва ҳарбий унвони пасайтирилади. Тажрибали командир Степанов Павелга ўзи билан кичик штурман вазифасида узоқ сафарга чиқишни таклиф этади. Степанов сафарда ва сиёсий ишлар бўйича командир ўринбосари Забелин Климовнинг яна ўзига ишонч уйғотишда унга ёрдам берадилар.

«ЛЕНФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

МАМЛАКАТИМИЗ СУВ ЙЎЛЛАРИ БЎЙЛАБ

САФАР ҚИЛИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Сув йўллари очилган баҳор кунлари теплоходда сафар қилиш ниҳоятда ёқимли. Баҳорнинг офтобли илиқ нурлари, уйғониб келаётган табиат, гўзал манзаралар, соф дарё ҳавоси аъло даражада ҳордиқ чиқаришга имкон беради.

Рейс мобайнида теплоходлар манзарали жойларда тўхтаб ўтади, бундай улуғвор рус табиати қўйнида яхши ҳордиқ чиқариш мумкин.

Теплоходларда дам олиш учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган. Кутубхона, музика зали, кино зали, бар, ресторан туристлар хизматида.

Сув йўли маршрутлари бўйлаб сафар қилишни севувчилар хилма-хил туристик маршрутларни танлашлари мумкин:

«ТОЖИКИСТОН» ТЕПЛОХОДИДА

Тошкент — Волгоград — Астрахань — Волгоград — Тошкент
20 майдан 7 июнгача

Туристлар Волгоград шаҳрида 6 кун бўлганларидан сўнг теплоходда Астрахань — Саратов — Куйбишев — Ульяновск — Қозон сафарига отланадилар.
Путёвка қиймати — 225 сўмдан 310 сўмгача.

«ФРУНЗЕ» ТЕПЛОХОДИДА

Тошкент — Москва — Астрахань — Ярославль — Москва — Тошкент
22 майдан 10 июнгача
Путёвка қиймати — 440 сўмдан 513 сўмгача.

«ВАЛЕРИАН КУЙБИШЕВ» ТЕПЛОХОДИДА

Тошкент — Куйбишев — Москва — Астрахань — Куйбишев — Тошкент
24 майдан 15 июнгача
Путёвка қиймати — 442 сўмдан 487 сўмгача.

«Г. ДИМИТРОВ» ТЕПЛОХОДИДА

Тошкент — Ульяновск — Москва — Ульяновск — Тошкент
25 майдан 9 июнгача
Путёвка қиймати — 424 сўм.

Туристлар Волга бўйлаб теплоходларда сафар қилиш вақтида Поволжьенинг йирик маданият, илмий ва саноат марказлари — Кострома, Горький, Қозон, Углич, Плесс, Чебоксари, Калинин, Саратов, Волгоград шаҳарлари билан танишадилар, шунингдек мамлакатимиз пойтахти — Москвада бўладилар.

Путёвка қийматига самолётда бориб қайтиш, теплоходда яшаш, овқатланиш барча шаҳарлардаги экскурсия хизмати ҳаражатлари киради.

Авиамаршрутлар бўйича саёҳат қилишни севувчиларга мамлакатимиз шаҳарлари, шунингдек, туристик базаларда дам олиш учун қизиқарли саёҳатга чиқишни таклиф этамиз.

Тошкент Кисловодск — Тошкент
12 майдан 31 майгача.
Путёвка қиймати — 260 сўм.

Тошкент — Тракай — Таураче — Паланга — Тошкент
5 майдан 22 майгача.
Путёвка қиймати — 320 сўм.

Тошкент — Каунас — Лиепая — Москва — Тошкент
10 майдан 23 майгача
Путёвка қиймати — 335 сўм.

Тошкент — Гагра — Тошкент
5 майдан 24 майгача
Путёвка қиймати — 263 сўм.

Тошкент — Пицунда — Тошкент
20 майдан 8 июнгача
Путёвка қиймати — 265 сўм.

Тошкент — Уфа — «Агидель» туристик базаси — Тошкент
25 майдан 11 июнгача
Путёвка қиймати — 220 сўм.

БУЮРТМАЛАРИНГИЗНИ КУТАМИЗ!

Бизнинг адрес: 700078, Тошкент шаҳри, Намойишлар хиёбони, 5-уй. Телефон 39-13-59.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/Vда **Ганг дарёсининг қизи**, 5/Vда **Қўриқ** (В. И. Ленин номидаги Халқлар Дўстлиги саройида 17.00 да). 6/Vда **Нодирабегим.**

КИНО

4 МАЙДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«СОЛДАТ БИЛАН ЁНМА-ЁН» — **Восток.**

«ҒАЛАБАДАН КЕЙИНГИ ЖАНГ» — **Фестиваль.**

«БИРИНЧИ БОЛТИҚБЎЙИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ» — **Қозоғистон** (17, 20.00, телефон 35-24-92).

«ЛЕЙТЕНАНТ КЛИМОВ ҲАҚЛИ» — **Москва** (тоқ соатларда телефон 33-05-01), **Искра** (16, 18, 20.00, телефон 39-11-76).

«ҚУТУРГАН ПУЛЛАР» — **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

«ҚАЕҚҚА ҲАМ БОРАРДИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли,** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«ДУШМАН ОРТИДАГИ ФРОНТ» — **Нукус** (17, 20.00, телефон 46-70-69), **Чайка** (18, 20.45, телефон 77-35-43).

«АФУ ЭТИШ» — **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ЭКИПАЖ» — **Ўзбекистон ССРнинг 25 йиллиги номли** (16, 18.30, 21.00, телефон 53-65-87), **Санъат саройи** (кичик залда, 16.30, 17.15, телефон 44-21-74).

5 МАЙДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«СОЛДАТ БИЛАН ЁНМА-ЁН» — **Восток.**

«ҒАЛАБАДАН КЕЙИНГИ ЖАНГ» — **Фестиваль.**

«БИРИНЧИ БОЛТИҚБЎЙИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ» — **Қозоғистон** (11, 14, 17, 20.00, телефон 35-24-92).

«ЛЕЙТЕНАНТ КЛИМОВ ҲАҚЛИ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Искра** (16, 18, 20.00, телефон 39-11-76).

«ҚУТУРГАН ПУЛЛАР» — **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

«ҚАЕҚҚА ҲАМ БОРАРДИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«ДУШМАН ОРТИДАГИ ФРОНТ» — **Нукус** (11, 13.30, 17, 20.00, телефон 46-70-69), **Чайка** (11, 15, 18, 20.45, телефон 77-35-43).

«АФУ ЭТИШ» — **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ЭКИПАЖ» — **Ўзбекистон ССРнинг 25 йиллиги номли** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 53-65-87), **Санъат саройи** (кичик залда (11.30, 14.30, 16.30, 17.15, телефон 44-21-74).

6 МАЙ СОАТ 15.00ДА

Тошкент тўқимачилик комбинати ташкил топганлигининг 50 йиллигига бағишланган

МЕМОРИАЛ ТАХТАНИНГ ОЧИЛИШИ

Тантаналарда қатнашиш учун биринчи тўқимачилар ва қурувчилар таклиф қилинади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти қошидаги 9-полиграфчилар билим юртининг филиали

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

қўлда ва машинада ҳарф терувчилар, юқори, чуқур ва ботиқ босма печатниклари, муқовачилар.

Ўқиш муддати — 1 йил.
Машғулотлар рус тилида олиб борилади.
Ўқишга ўрта маълумотли йигит ва қизлар қабул қилинади.
Ҳар ойда ўқувчиларга 70 сўм ҳажмида стипендия берилади.
Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан, кейинчалик турар жой ва Тошкент шаҳрида доимий прописка билан таъминланадилар.
Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.
Машғулотлар — 1982 йил 10 майдан бошланади.
Ўқишни аъло баҳолар билан тугатганларга полиграфия олий ўқув юртларига киришда имтиёзлар берилади.
Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмидаги 4 дона ва 4х6 см. ҳажмидаги 2 дона фотосурат.
Ҳужжатлар ҳар куни (шанба ва якшанбадан ташқари) соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

4 МАЙ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Салют, пионерия!». Минск шаҳар Пионерлар саройи болалар бадиий коллективларининг чиқиши. 18.45 «Инсон ва қонун». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Биз БАМни қуряпмиз». 20.00 «Ҳалоскорлик» киноэпопеяси. 2-фильм. «Ёриб ўтиш». 21.30 «Время». 22.05 «Правда» газетасининг 70 йиллигига. «Правда» ҳақида сўз». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 23.10 «Дунё воқеалари». 23.25 СССР халқ артисти П. Лисициан ижросида. С. Раҳманинов романслари.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Қувноқ нотачалар». 19.50 «Кураш ва меҳнат поэзияси». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Халқ куйлари». 21.00 Спорт ҳафталиги. 21.30 «Время». 22.05 Чет эл фильми экрани. «Альбомга бир варақ». Телевизион бадиий фильм (ЧССР).

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун фильмлар. «Довюрак бўлиш осонми», «Ингичка». 18.45 Мактаб ўқувчилари учун. «Китоб — бизнинг дўстимиз». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Теннис бўйича II Халқаро турнирнинг очилиши. «Динамо» теннис стадионидан репортаж (ёзиб олинган). 20.15 «Пилла — бизнинг бойлигимиз». 20.30 «Ахборот». 20.50 Чет эл эстрадаси артистларининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Телевидение экранида биринчи марта. «Дарбадар рицарлар». Бадиий фильм. 23.10 Янгиликлар.

5 МАЙ — ЧОРШАНБА

МАТБУОТ КУНИ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Этик кийган кучук». Мультфильм. 10.00 «Альбомга бир варақ». Телевизион бадиий фильм (ЧССР). 11.25 «Киносаёҳатчилар клуби». 12.25 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «80-йиллар коммунистлари». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси: «Махов бригадасининг дастхати» (Ленинград) «Унинг даласи» (Киев). 16.20 «Уфқ». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 17.20 Халқаро конкурслар лауреати С. Иголинский чалади (фортепьяно). 17.35 «Горнчилар, қаердасиз!». Минскдан олиб кўрсатилади.

18.05 Н. Осипов номли Давлат оркестри квартети солистларининг концерти. 18.30 Сенинг ленинча кутубхонанг. «Партия ташкилоти ва партия адабиёти». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Раиса Стручкова». Ҳужжатли фильм премьераси («ЦСДФ»). 19.50 «Фан оламида». Кўрсатувни СССР Фанлар академиясининг вице-президенти Е. П. Велихов олиб боради. 20.30 «Ҳалоскорлик» киноэпопеяси. 3-фильм. «Асосий зарба йўналиши». 1-серия. 21.30 «Время». 22.05 Футбол бўйича Халқаро ўртоқлик учрашуви. СССР—ГДР терма командалари. В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 Ҳужжатли фильмлар программаси. 19.30 «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Қизил Байроқли Қора денгиз флоти ашула ва рақс ансамблининг чиқиши. 21.10 «Рангсиз ва ҳидсиз гаэлар». АҚШда химиявий урушга тайёргарлик ҳақида. Автор — сиёсий шарҳловчи Г. Зубков. 21.30 «Время». 22.05 Санъат усталарининг концерти.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Ботаника. Ўсимлик ва унинг ташқи муҳит билан алоқаси. 12.00 «Мен — «Сибирь» атомоходи». Телевизион ҳужжатли фильм. 12.30 Ботаника. Ўсимлик ва унинг ташқи муҳит билан алоқаси (рус.). 13.00 «Дарбадар рицарлар». Бадиий фильм.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Энг билимдон қуён». Мультфильм. 18.20 Болалар учун. «Бойчечак». 18.50 «Партиявий, халқчил». Матбуот кунига бағишланган кўрсатув. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Теннис бўйича II Халқаро турнир. «Динамо» теннис стадионидан репортаж (ёзиб олинган). 20.15 «Пахтакорларнинг шу кунги долзарб вазифалари». 20.30 «Ахборот». 20.50 Матбуот ходимлари учун концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 «Биринчи курьер». Бадиий фильм. 23.45 Янгиликлар.

Тошкент шаҳар Бош савдо бошқармасининг «Ташкомиссионторг» коллективи 35-комиссион магазин директори А. Абдуллахўжаевга отаси

Абдушурхўжа Абдуллаевич АЪЗАМХЎЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ленин район ошхоналар тректи коллективи трест директорининг ўринбосари У. С. Ҳолиқовга отаси

Самиқ ҲОЛИҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар; партия турмуши — 32-63-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 33-54-19; фан ва ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 33-83-05; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-53-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

4 МАЙ, 1982 й. Р—01937. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В— 2524 ИНДЕКС 64691 9